

การวิจัยเอกสาร การสำรวจ และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การวิจัยเอกสาร และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาการวิจัยเป็น 2 ตอน คือ

1. ผลการวิจัยเอกสาร
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม

1. ผลการวิจัยเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและวัฒนธรรม เพื่อวิเคราะห์สภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปผลการศึกษาเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย
- 1.2 สรุปผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้กล่าวถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เกี่ยวกับการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ในด้านประเพณี ภาษาไทย และค่านิยมพื้นฐาน คือ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันตมันเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการ

ประหยัคและออม คำนิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย คำนิยมการปฏิบัติ
 ความคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักษาศีล ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยศึกษาใน
 สาระสำคัญ ดังนี้

- ก. จุดหมายของหลักสูตร
- ข. จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา
- ค. เนื้อหารายวิชา
- ง. อัตราเวลาเรียน
- จ. การวัดและประเมินผล

ก. จุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

จุดหมายของหลักสูตร คือ¹ ความประสงค์ หรือความต้องการ
 ทางการศึกษาและสังคม ซึ่งหลักสูตรมุ่งจะสนองหรือมุ่งให้เป็นไปตามนั้น จากการศึกษา
 วิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ซึ่งกำหนดไว้ 10 ข้อ พิจารณา
 ได้ว่ามีจุดหมาย 6 ข้อ ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด
 ดังนี้²

ข้อ 2 เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ทักษะ รู้จักคิด และ
 วิเคราะห์อย่างมีระเบียบวิธีการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากจุดหมาย ข้อ 2 นี้ แสดงให้เห็นว่า คำนิยมจุดหมาย
 ของหลักสูตรส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยม การพึ่งตนเอง
 ชยันตมันเพียร และมีความรับผิดชอบ

¹ เสนีย์ พิทักษ์อรุณพิท, "วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
 พุทธศักราช 2521," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524) หน้า 14.

² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
 2521 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525), หน้า 2.

ข้อ 3 เพื่อให้มีทรัพย์สินที่ถือกรรมสิทธิ์ทุกชนิด มีระเบียบวินัยในการทำงานทั้งส่วนตัวและหมู่คณะ มานะ พากเพียร อุตุน ประหยัด และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จากจุดหมายข้อ 3 แสดงให้เห็นว่าจุดหมายของหลักสูตร มีบทบาทในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมการมีระเบียบและเคารพกฎหมาย

ข้อ 4 เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง เคารพกฏหมาย และกติกาของสังคม รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม ตลอดจนส่งเสริมสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม

จากจุดหมายข้อ 4 แสดงให้เห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรมีบทบาทในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

ข้อ 5 เพื่อให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างมีหลักการ และเหตุผล

จากจุดหมายข้อ 5 แสดงให้เห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรมีบทบาทในการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา

ข้อ 8 เพื่อให้รักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน ให้รู้จักบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม เพื่อสร้างสรรคความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย

จากจุดหมายข้อ 8 แสดงให้เห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรมีบทบาทในการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 9 เพื่อปลุกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ร่วมกันสร้างรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศชาติ

จากจุดหมายข้อ 9 แสดงให้เห็นว่าจุดหมายของหลักสูตรมีบทบาทในการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กล่าวโดยสรุปแล้ว จุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมาก โดยส่งเสริมวัฒนธรรมค่านิยมพื้นฐาน 4 ค่านิยม คือ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันตมันเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการประหยัดและออม

ข. จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา หมายถึง³ ความรู้ ทักษะ หรือทัศนคติทางประการโดยเฉพาะรายวิชานั้น ๆ ซึ่งนักเรียนจะต้องมีหรือต้องปฏิบัติได้ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในค่านิยมจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาของหลักสูตรส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างไร ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาบังคับที่บรรจุในกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด คือ กลุ่มภาษา (รายวิชาภาษาไทย) กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ และกลุ่มการงานและอาชีพ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดรายวิชาบังคับ บรรจุไว้ในกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งสิ้น 44 รายวิชา ดังมีรายละเอียดในภาคผนวก

³ เสนีย์ พิทักษ์อร วัฒนพ, "วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521", หน้า 14.

จากรายวิชาบังคับ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิเคราะห์และพิจารณาได้ว่า
มีรายวิชาที่มีจุดประสงค์ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด
ทั้งมีรายละเอียด ดังนี้

1. วิชาภาษาไทย หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 กำหนดจุดประสงค์รายวิชาภาษาไทย เป็นจุดประสงค์รวมไว้ 4 ข้อจากจุดประสงค์
4 ข้อ ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้⁴

จุดประสงค์ข้อ 1 ให้เกิดความคึกคักองงามในการใช้
ภาษา ความวัย และศักยภาพของนักเรียนในชั้นนี้

จุดประสงค์ข้อ 2 ให้พัฒนาทักษะภาษาทั้งสี่ คือ ฟัง
พูด อ่าน เขียน ให้รู้จักใช้ภาษาอย่างมีศิลปะความประณีตและวัฒนธรรม โดยฟังเล็ง
การพูด และการอ่านในใจเป็นอันดับแรก

จุดประสงค์ข้อ 3 ให้สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ
หนังสือ หรืองานเขียน งานประพันธ์โดยยกเหตุผลประกอบ

จุดประสงค์ข้อ 4 ให้สามารถสังเกตลักษณะของภาษาไทย
เข้าใจหลักภาษาที่จะทำให้ใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากจุดประสงค์ทั้งกล่าวจะเห็นได้ว่ามีการส่งเสริมให้
นักเรียนมีพัฒนาการการใช้ภาษาไทยได้เหมาะสมความวัย และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง
จนสามารถวิจารณ์ผลงานที่เกี่ยวข้องของภาษาไทยได้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนมีความสนใจ

⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521, หน้า 10.

ที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ ความชำนาญในการใช้ภาษาไทย
 ใค้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นถาวรวิสัยและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การ
 พึ่งตนเอง ชยันตมันเพียร ความรับผิดชอบ และค่านิยมภาษาไทย

2. วิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) หลักสูตร

กำหนดจุดประสงค์รายวิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) และวิชาประเทศของเรา
 (ส 101 - ส 102) เรื่องพระพุทธศาสนาไว้ 11 ข้อ จากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า
 มีจุดประสงค์ 4 ข้อ ที่มีบทบาทเกณฑ์ในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้⁵

จุดประสงค์ข้อ 4 ใ้มีความรู้ ความเข้าใจ และ
 สามารถวิเคราะห์ความเป็นมาในอดีต สภาพปัจจุบันทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ
 และการเมือง อันเป็นผลงานที่ชนชาติไทยช่วยกันสร้างสมเอาไว้ในอดีต

จุดประสงค์ข้อ 6 ใ้มีความรู้ ความเข้าใจในลักษณะ
 ของสังคมไทย ตลอดจนเห็นคุณค่าของสถาบันเป็นหลัก และวัฒนธรรมอันเป็นพื้นฐาน
 ในการดำรงชีวิตของคนไทย

จุดประสงค์ข้อ 7 ใ้รู้จักใช้เสรีภาพตามขอบเขตของ
 กฎหมาย และสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสิทธิและบทบาทความรับผิดชอบของตน ในฐานะ
 เป็นพลเมืองดีของสังคมไทย ได้อย่างเหมาะสม

จุดประสงค์ข้อ 10 ใ้สามารถเลือกสรรคุณธรรม และ
 ข้อปฏิบัติที่จะพึงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม

จากจุดประสงค์ทั้ง กล่าวจะเห็นได้ว่า มีการส่งเสริม
 ใ้หนักเรียนเกิดความเข้าใจประวัติ การดำรงอยู่ของชาติ และเห็นความสำคัญของ
 วัฒนธรรมของชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมใ้รู้จักใช้สิทธิ และหน้าที่ตามกฎหมาย ตลอดจนมี
 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี นอกจากนี้ยังส่งเสริมใ้มีความรู้ ความ
 เข้าใจในศาสนาอย่างถูกต้อง สามารถนำคำสอนไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งเป็นถาวร
 อนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 74-75.

ก้านค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และก้านค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยัน
หมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

3. วิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) หลักสูตร
กำหนดจุดประสงค์รายวิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) และวิชาเพื่อนบ้าน
ของเรา (ส 203 - ส 204) เรื่องพระพุทธศาสนา เป็นจุดประสงค์รวม 11 ข้อ
จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า มีจุดประสงค์รายวิชา 2 ข้อ ที่บทบาทในการอนุรักษ์และ
เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้⁶

จุดประสงค์ข้อ 7 ให้สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ใน
ฐานะเป็นพลเมืองดีของประเทศ และมีทัศนคติที่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน

จุดประสงค์ข้อ 8 ให้ความรู้ ความเข้าใจในลักษณะ
การเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของไทยในสมัยอยุธยา เน้นโดยเฉพาะถึงความ
สัมพันธ์ระหว่าง ไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า มีการส่งเสริม
ให้นักเรียนเข้าใจประวัติ และการดำรงอยู่ของชาติในสมัยอยุธยา นอกจากนั้นยังส่งเสริม
ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถปฏิบัติหน้าที่การเป็นพลเมืองดีของประเทศ
ซึ่งเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในก้านค่านิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4. วิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) หลักสูตรกำหนด
จุดประสงค์รายวิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) และวิชาโลกของเรา (ส 305 -
ส 306) เรื่องพระพุทธศาสนา เป็นจุดประสงค์รวม 11 ข้อ จากการศึกษาระบุว่า
มีจุดประสงค์รายวิชา 4 ข้อ ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่าง
เด่นชัด ดังนี้⁷

⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521, หน้า 75-76.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 77-78.

จุดประสงค์ข้อ 6 ให้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ในเรื่องเกี่ยวกับการตั้งหลักแหล่ง การผลิต การบริโภค การจัดการ และการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด

จุดประสงค์ข้อ 8 ให้อำนาจสิทธิ เสรีภาพ ในกรอบแห่งกฎหมาย และตระหนักถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของประชาชนในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

จุดประสงค์ข้อ 9 ให้ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีในคุณค่าทางสังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และการปฏิบัติเพื่ออยู่ร่วมกันในสังคมได้

จุดประสงค์ข้อ 10 ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของไทย

จากจุดประสงค์ดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใจ ประวัติ การดำรงอยู่ของชาติ เห็นความสำคัญ และเข้าใจในลักษณะของวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้อำนาจสิทธิ และหน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่พึงกระทำตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และส่งเสริมให้อำนาจใช้ทรัพยากรให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ซึ่งเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการมีระเบียบ วินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมการประหยัดและออม

กล่าวโดยสรุปว่า จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาของกลุ่มวิชาสังคมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมาก โดยส่งเสริมวัฒนธรรมในค่านิยมพื้นฐาน 4 ค่านิยม คือ ค่านิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันตมันเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัดและออม

5. วิชาสุขศึกษา รายวิชาสุขศึกษา เป็นรายวิชาบังคับที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดไว้ 1 รายวิชา (รายละเอียดในภาคผนวก) หลักสูตรได้กำหนดจุดประสงค์รายวิชา⁸ ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม ดังนี้

ก. ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ จุดประสงค์รายวิชาที่ส่งเสริมคือ

วิชาสุขศึกษา (พ 101 ก) จุดประสงค์ข้อ 1. ให้อุจกัและปฏิบัติคนไค้อย่างถูกต้องในเรื่องสุขภาพส่วนบุคคล

วิชาสุขศึกษา (พ 102 ก) จุดประสงค์ข้อ 3. ส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับผลงานคนควาทางสาธารณสุข เพื่อใช้แก้ปัญหาความสุขภาพที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน

วิชาสุขศึกษา (พ 204 ก) จุดประสงค์ข้อ 1. ให้อุจกัป้องกันตนเองให้พ้นจากโรคต่าง ๆ และอุจกัรักษาโรคบางอย่างควยยาสมุนไพร

ข. ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา จุดประสงค์รายวิชาที่ส่งเสริมคือ

วิชาสุขศึกษา (พ 203 ก) จุดประสงค์ข้อ 3. ให้อุจกัป้องกันตนเองและผู้อื่นมิให้ศึกษาเสพศิกให้โทษ

ค. ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย จุดประสงค์รายวิชาที่ส่งเสริมคือ

วิชาสุขศึกษา (พ 305 ก) จุดประสงค์ข้อ 2. ให้อุจกัการสุขาภิบาลเบื้องต้น และสามารถนำไปปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น

6. วิชาพลศึกษา ประกอบควยวิชาบังคับ 12 รายวิชา (ควยละเอียดภาคผนวก) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดจุดประสงค์รายวิชา มีข้อความเหมือนกัน 4 ข้อ มีจุดประสงค์ 1 ข้อ ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยดังนี้⁹

⁸ กระทรวงศีกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521, หน้า 93-95.

⁹ เล่มเดียวกัน, หน้า 99-105.

จุดประสงค์ข้อ 4. ให้มีคุณลักษณะต่าง ๆ เช่น ความร่วมมือ ความกล้า ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการตัดสินใจและความสุขุมรอบคอบ

จากจุดประสงค์ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดจุดประสงค์รายวิชาพลศึกษา ให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น ความสุขุม รอบคอบ และการตัดสินใจด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถทำงานได้สำเร็จด้วยตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

วิชาศิลปศึกษา เป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ โครงสร้างของวิชา จำแนกเป็นรายวิชาบังคับสำหรับการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 รวม 8 วิชา แต่ละวิชากำหนดจุดประสงค์รายวิชาซึ่งมีบทบาทในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย แตกต่างกันไป ดังนี้

7. วิชาทัศนศิลปศึกษา (ศ 101 - ศ 102) หลักสูตรกำหนดจุดประสงค์รายวิชาของวิชาทัศนศิลปศึกษา (ศ 101) และวิชาทัศนศิลปศึกษา (ศ 102) เป็นจุดประสงค์ร่วมกัน โดยกำหนดไว้ 3 ข้อ จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีจุดประสงค์ 1 ข้อที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้¹⁰

จุดประสงค์ข้อ 2 ให้สามารถใช้วิชาศิลปศึกษา เพื่อผ่อนคลายจิตใจและอารมณ์

จากจุดประสงค์ข้อ 2 ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้เรื่องศิลปศึกษาไปใช้ในเวลาว่างเพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดทางจิตใจและอารมณ์ เป็นการให้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ จึงเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

¹⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 133.

8. วิชาดนตรีศึกษา (ศ 103 - ศ 104) หลักสูตร

กำหนดจุดประสงค์รายวิชาดนตรีศึกษา (ศ 103) และ วิชาดนตรีศึกษา (ศ 104) เป็นจุดประสงค์รวมกันโดยกำหนดไว้ 4 ข้อ จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีจุดประสงค์ 3 ข้อที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้¹¹

จุดประสงค์ข้อ 2 ให้รู้จักเครื่องดนตรีประเภทต่าง ๆ

จุดประสงค์ข้อ 3 ให้สามารถขับร้องเพลงไทย และเพลงสากลอย่างง่ายได้ถูกต้อง

จุดประสงค์ข้อ 4 ให้สามารถพ้อนรำและเคลื่อนไหวตามลีลา จังหวะ ทำนองเพลงได้

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดนตรีไทย สามารถขับร้องเพลงไทย พ้อนรำ และเคลื่อนไหวตามลีลา จังหวะ ทำนองเพลงได้ ซึ่งถือเป็นการรักษาวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งก่อให้เกิดความซาบซึ้ง ความภูมิใจในเพลงไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในสถานศึกษามุ่งการรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

9. วิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 205 - ศ 206) หลักสูตร

กำหนดจุดประสงค์รายวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 205) และวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 206) เป็นจุดประสงค์รวมกันโดยกำหนดไว้ 3 ข้อ จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีจุดประสงค์ 1 ข้อที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้¹²

จุดประสงค์ข้อ 1 ให้สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะ และแสดงออกได้อย่างเสรี

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ส่งเสริมให้นักเรียนฝึกฝนตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญในทัศนศิลปะจนสามารถสร้างสรรค์

¹¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521, หน้า 134.

¹² เรื่องเดียวกัน, หน้า 134.

งานศิลปะได้ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การพึ่งตนเอง
 ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

10. วิชาดนตรีศึกษา (ศ 207 - ศ 208) หลักสูตร

กำหนดจุดประสงค์รายวิชาดนตรีศึกษา (ศ. 207) และวิชาดนตรีศึกษา (ศ 208) เป็น
 จุดประสงค์รวมกันโดยกำหนดไว้ 4 ข้อ จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่า มีจุดประสงค์
 3 ข้อ ที่ส่งเสริมในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยดังนี้¹³

จุดประสงค์ข้อ 2 ให้สามารถขับร้องเพลงไทยและ
 สากล ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์ข้อ 3 ให้รู้จักฟังดนตรีไทย และสามารถ
 เล่นดนตรีได้บ้าง

จุดประสงค์ข้อ 4 ให้สามารถพ้องรำแบบมาตรฐาน
 และแบบพื้นเมืองได้

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าส่งเสริมให้
 นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในการขับร้องเพลงไทย พ้องรำ และเห็นความสำคัญ
 ของการฟังและเล่นดนตรีไทย ซึ่งถือว่าเป็นการรักษาวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งก่อให้เกิดนักเรียน
 เกิดความซาบซึ้ง ความภูมิใจในเพลงไทย เป็นการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย
 ในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

จากจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชามังคัม 26 รายวิชา ของกลุ่ม
 พัฒนาบุคลิกภาพ ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า ทุกรายวิชา มีจุดประสงค์การเรียนรู้
 ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในระกัมมาก โดยส่งเสริมวัฒนธรรม
 3 ค่าน คือ ค่านค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านค่านิยม
 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และค่านค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

11. วิชาการงาน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
 2521 ได้กำหนดโครงสร้างวิชาการงานประกอบด้วยวิชามังคัม 6 รายวิชา คือ วิชา

¹³ เรืองเกียรติ, หน้า 135.

การกุศลรักษามาน (ง 101) วิชาการกุศลรักษามาน (ง 102) วิชาการกุศลรักษามาน (ง 203) วิชาการกุศลรักษามาน (ง 204) วิชาการกุศลรักษามาน (ง 305) และวิชาการกุศลรักษามาน (ง 306)

จากหลักสูตร ได้กำหนดจุดประสงค์รายวิชาการกุศลรักษามาน โดยใช้จุดประสงค์ของกลุ่มวิชาการงาน ซึ่งกำหนดไว้ 3 ข้อ เป็นหลัก จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยพิจารณาได้ว่า มีจุดประสงค์ 2 ข้อ ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้ ¹⁴

จุดประสงค์ข้อ 1 เพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดอุปนิสัย รักการท างาน

จุดประสงค์ข้อ 2 เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง มีความเข้าใจในงาน และอย่างมีประสิทธิภาพ

จากจุดประสงค์ดังกล่าวจะเห็น ได้ว่ามีการส่งเสริม ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการท างาน ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการท างานด้วยตนเอง อย่างมีประสิทธิภาพ มีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ มีความประหยัด และออม และพึ่งตนเอง ได้ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

ค. เนื้อหารายวิชา เนื้อหาของรายวิชา คือ ¹⁵ ประสมการต่าง ๆ ทั้งตรงและทางอ้อม ซึ่งกำหนดไว้สำหรับรายวิชานั้น ๆ อันจะช่วยให้บรรลุถึง จุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่วางไว้แล้ว ในการศึกษาวิเคราะห์เห็นว่าเนื้อหารายวิชาบังคับ

¹⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521, หน้า 159.

¹⁵ เสนีย์ พิทักษ์อรุณ, "วิเคราะห์โครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521," (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาคศึกษาวิทยาการศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 14.

ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 44 รายวิชา (ส่งเสริม การอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยมากขึ้นเพียงใ้กันนั้น ผลการศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาไ้ความีรายวิชาบังคับ 44 รายวิชา ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม ไทยในค่านประเพณี ภาษาไทย และค่านิยมพื้นฐาน ได้แก่ ค่านิยมการถึงตนเอง ชยัน หมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบ วินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการ รักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์ อย่างเด่นชัด จึงมีรายละเอียด สรุปไ้ดังนี้

1. วิชาภาษาไทย (ท 101 - ท 102) ประกอบด้วยวิชา

ภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 และวิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษา เล่ม 1 หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 มีบทอ่าน 18 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า บทอ่าน 14 บท มีเนื้อหาอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรม ไทย อย่างเด่นชัด จึงมีรายละเอียด ดังนี้¹⁶

1. เรื่องความสนุกในวัดเบญจมบพิตร มีเนื้อหาเรื่อง ความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ ความนิยมไทย ความรักชาติ การรักษาสัมบัติของ ส่วนรวม ความสามัคคี เป็นการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เรื่องนิก ๆ หนอย ๆ มีเนื้อหาเรื่องความอาวี เออเพื่อ เผลอแต่ ความเสียสละ และความนิยมไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทย ในค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์

¹⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 1 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2520), หน้า 1-177.

3. เรื่องพระร่วงสวรรคโลก มีเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูรู้คุณ ความเมตตา ความอุทิศสาคะ ชัยนพมันเพียร และความสามัคคี เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนพมันเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
4. เรื่องพระยาไชยบุรณ มีเนื้อหาเรื่องความเสียสละ ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ความซื่อสัตย์สุจริต ความรักชาติ เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา
5. เรื่องนิราศศัศกัพิมพ์ มีเนื้อหาเรื่อง การประหยัคมัชยัสต์ เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการประหยัคและออม
6. บทอาณไชภาษา เรื่องคำข่าวสารกรอกหม้อ มีเนื้อหาเรื่อง ความอุทิศสาคะ ชัยนพมันเพียร ความอดทน อดกลัน และความซื่อสัตย์สุจริต เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนพมันเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา
7. บทอาณไชภาษา เรื่องหน้เสื่อประจระเซ มีเนื้อหาเรื่อง ความอุทิศสาคะชัยนพมันเพียร เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่าน ค่านิยม การพึ่งตนเอง ชัยนพมันเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ
8. บทอาณไชภาษา เรื่องเห็นกงจักรเป็นคอกบัว มีเนื้อหาเรื่อง ความกตัญญูรู้คุณ ความรู้จักหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อ และการมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านค่านิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนพมันเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ และการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย
9. เรื่องรามเกียรติ์ มีเนื้อหาเรื่อง ความเสียสละ ความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ และการมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมในเรื่องค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

10. เรื่องบุษนะสมบัติ มีเนื้อหาเรื่องความรักชาติ ความเสียสละ ความจงรักภักดีต่อสถาบันกษัตริย์ และการมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในกานคานนิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และคานนิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

11. เรื่องแม่ศรีเรือน มีเนื้อหาเรื่อง ความนิยมไทย ความอุทิศทาะ ซันหมั้นเพียร และการมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในกานคานนิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คานนิยมการพึ่งตนเอง ซันหมั้นเพียร และมีความรับผิดชอบ และคานนิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

12. เรื่องเศรษฐศาสตร์ในทองแดง มีเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความอุทิศทาะ ซันหมั้นเพียร ความอาวี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในกานคานนิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา คานนิยมการพึ่งตนเอง ซันหมั้นเพียร และมีความรับผิดชอบ และคานนิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

13. นิทานสุภานิก เรื่อง โพยร้อย มีเนื้อหาเรื่อง การมีสติปัญญารูจักไตร่ตรองหาเหตุผล การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในกานคานนิยม การพึ่งตนเอง ซันหมั้นเพียร และมีความรับผิดชอบ

14. นิทานสุภานิก เรื่อง พญูปคาตมปาก มีเนื้อหาเรื่อง การมีสติปัญญารูจักไตร่ตรองหาเหตุผล ความซื่อสัตย์สุจริต และการพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในกานคานนิยมการพึ่งตนเอง ซันหมั้นเพียร และมีความรับผิดชอบ และคานนิยมการปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา

สรุปไ้ว่า หลักสุกรรมมัธยมศึกษากอนกน พุทธศักราช 2521 กอหนดใ้เนือหารายวิชาภาษาไทย ชุกทักษสัมพันธ เลม 1 ซันมี 14 บท จากเนือหารายวิชา 18 บท ส่งเสริมการอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมในกานคานนิยมการพึ่งตนเอง ซันหมั้นเพียร และมีความรับผิดชอบคานคานนิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กานคานนิยมการปฏิบัติคุณธรรมของศาสนา กานคานนิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และคานคานนิยมการประหยักและออม

วิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษา เล่ม 1 หนังสือเรียนวิชาภาษาไทยเล่ม 1 (ท 101 - ท 102) มีบทอ่าน 7 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าบทอ่านทั้ง 7 บท มีเนื้อหาอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด จึงมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้¹⁷

1. เรื่องเสียงในภาษา มีเนื้อหาเรื่อง ความหมายของเสียงในภาษา เสียงในภาษาไทย พยางค์ในภาษาไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
2. เรื่องอักษรไทย และหลักการ เขียนตัวอักษร มีเนื้อหาเรื่อง สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ การประสมอักษร หลักการ เขียนตัวอักษร พยัญชนะที่ใช้เป็นตัวสะกด เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
3. เรื่องไตรยางค์ มีเนื้อหาเรื่อง ความหมายของไตรยางค์ วรรณยุกต์ คำเป็นคำตาย อักษรคู่ อักษรเดี่ยว อักษรนำ อักษรตาม อักษรควม เป็นการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
4. เรื่องประโยคและการสื่อสาร มีเนื้อหาเรื่อง ประโยคความเคี้ยว การจำแนกประโยคตามเจตนาของผู้สื่อสาร เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
5. เรื่องการจำแนกคำในภาษาไทย มีเนื้อหาเรื่อง คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
6. เรื่องการอ่านออกเสียงคำในภาษาไทย มีเนื้อหาเรื่อง การอ่านออกเสียงคำในภาษาไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านาภาษาไทย
7. เรื่องการใช้พจนานุกรม มีเนื้อหาเรื่อง วิธีเรียงลำดับคำในพจนานุกรม และประโยคของพจนานุกรม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างในค่านาภาษาไทย

¹⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาหลักภาษาไทย เล่ม 1 (ท 101, ท 102) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2526), หน้า 1-109.

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ชุดศึกษาระชา
2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษาไทย เล่ม 1 ซึ่งมีทั้งหมด
7 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านาภาษาไทย

2. วิชาภาษาไทย (ท 203 - ท 204) ประกอบด้วยวิชา
ภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 และวิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษา เล่ม 2

หนังสือเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 มีบทอ่าน
ทั้งหมด 16 บท จากการศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 11 บท ที่มีเนื้อหา
อนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้¹⁸

1. เรื่องพ่อแม่รังแกฉัน มีเนื้อหาเรื่อง ความอุทสาหะ
ขยันหมั่นเพียร ความอดทน อคกลัน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน
ค่านาเนียมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

2. เรื่องนิทานสุภาพ เช่นทั้งให้เป็น เข้ม พายเรือหวานน้ำ
กลิ้งครกขึ้นภูเขา มีเนื้อหาเรื่องความอุทสาหะ ขยันหมั่นเพียร ความอดทน อคกลัน
และการพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านาเนียมการ
พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

3. เรื่องความดีที่ไม่รู้จักสิ้นสุด มีเนื้อหาเรื่อง ความ
รักชาติ ความเมตตา ความอดทน อคกลัน การกตัญญูรู้คุณ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมไทยในค่านาเนียมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านาเนียมการปฏิบัติตาม
คุณธรรมของศาสนา และค่านาเนียมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

4. เรื่องพระอภัยมณี ตอนพระอภัยมณีพบกับศรีสุวรรณ
และสินสมุทร มีเนื้อหาเรื่อง ความกตัญญูรู้คุณ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอุทสาหะ ขยัน-
หมั่นเพียร ความอารีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน

¹⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนภาษาไทย (ท 203 -
ท 204) ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) (กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527), หน้า 1-157.

ก้าน คำนิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการปฏิบัติ
ตามคุณธรรมของศาสนา

5. เรื่องพระยาพิชัยดาบหัก มีเนื้อหาเรื่อง
ความรักชาติ ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์
วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

6. เรื่องราชาธิราช ตอนหลายประกายมาศ
มีเนื้อหาเรื่อง ความรักชาติ ความเสียสละ ความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

7. บทละครว่า เรื่องพระร่วง มีเนื้อหาเรื่อง
ความรักชาติ ความเสียสละ เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม
การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

8. คำอวยพร เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ เรื่องความสามัคคี
มีเนื้อหาเรื่อง ความสามัคคี ความรักชาติ การรู้จักหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อ
อนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

9. นิทานชาดก เรื่องมหาณิลวานร มีเนื้อหาเรื่อง
ความเสียสละ ความมีสติปัญญา รู้จักไตร่ตรองหาเหตุผล และการมีคุณธรรม เป็นการ
อนุรักษ์และ เสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

10. บทร้อยกรองเรื่องวัฒนธรรม มีเนื้อหาเรื่อง
ความนิยมไทย ความรักชาติ ความกตัญญูรู้คุณ เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรม
ไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติตาม
คุณธรรมของศาสนา

11. บทร้อยกรองเรื่องทะเลหม้อ มีเนื้อหาเรื่อง
ความอดทน ออกกำลังกาย และมีสติปัญญา รู้จักไตร่ตรองหาเหตุผล เป็นการอนุรักษ์และ เสริม
สร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 ซึ่งมี 11 บท จากเนื้อหารายวิชา 16 บท ส่งเสริมวัฒนธรรมในด้านค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันตมัน เพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

วิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษาไทย เล่ม 2 หนังสือเรียน วิชาหลักภาษาไทย เล่ม 2 มีบทอ่าน 6 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่า บทอ่านทั้ง 6 บท มีเนื้อหาอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้¹⁹

1. เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย มีเนื้อหาเรื่อง คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมภาษาไทย
2. เรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทย มีเนื้อหาเรื่อง คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน ทำอุทาน เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมภาษาไทย
3. เรื่องการแยกส่วนของประโยคที่ใช้สันธาน มีเนื้อหาเรื่อง ประโยคความรวม ประโยคความซ้อน เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมภาษาไทย
4. เรื่องการขยายส่วนต่าง ๆ ของประโยค มีเนื้อหาเรื่อง การขยายประธาน การขยายกริยาหรือตัวแสดง เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมภาษาไทย
5. เรื่องการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในหนังสือไทย มีเนื้อหาเรื่อง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และหลักการเขียน เว้นวรรค เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมภาษาไทย

¹⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาหลักภาษาไทย เล่ม 2 (ท 203, ท 204) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528), หน้า 1-95.

6. เรื่องราชาศัพท์พื้นฐาน มีเนื้อหาเรื่อง การใช้ราชาศัพท์สำหรับกษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ การใช้ถ้อยคำสำหรับพระภิกษุ และ การใช้ถ้อยคำสุภาพสำหรับบุคคลทั่วไป

3. วิชาภาษาไทย (ท 305 - ท 306) ประกอบด้วยวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 2 และวิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษาไทย เล่ม 2 หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3 มีบทอ่านทั้งสิ้น 18 บท จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้วิจัยพิจารณาว่า มีบทอ่าน 12 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์ และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด จึงมีรายละเอียดสรุปไว้ดังนี้²⁰

1. เรื่องสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช มีเนื้อหาเรื่อง ความอุทสาหะ ซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ออกก๊ก อพยพ ความรักชาติ และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2. เรื่องโลกานุศาสน์ มีเนื้อหาเรื่อง การรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความอดทน ความออกก๊ก เป็น การอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

3. เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีเนื้อหาเรื่อง ความนิยมไทย ความอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์สุจริต การพึ่งตนเอง ความอดทน ออกก๊ก เป็น การอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

4. ธรรมจริยา เรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู รู้คุณ และความมีสติปัญญาไตร่ตรองหาเหตุผล เป็น การอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย

²⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ ประโยชน์นิยมศึกษาตอนต้น เล่ม 3 (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2524), หน้า 1-164.

ในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

5. ธรรมจริยา เรื่องความเพียร มีเนื้อหาเรื่อง ความอดสาหัส ชยันหมั่นเพียร ความอดทน ออกกำลังกาย ความรู้จักหน้าที่ และมีความรับผิดชอบต่อ การศึกษาหาความรู้ และความมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

6. ธรรมจริยา เรื่องความมีซื่อสัตย์ มีเนื้อหาเรื่อง การพึ่งตนเอง การประหยัดมีซื่อสัตย์ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ และค่านิยมการประหยัด และออม

7. เรื่องโคลงโลกนิติ มีเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์ สุจริต ความอดทน ออกกำลังกาย และความมีวินัยในตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการมี ระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

8. บทธรรมบรรยาย เรื่องคนต้นพระ มีเนื้อหาเรื่อง ความมีสติปัญญา รู้จักใคร่ครวญหาเหตุผล เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

9. บทธรรมบรรยาย เรื่องทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว มีเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ออกกำลังกาย ความมีสติปัญญา รู้จักใคร่ครวญหาเหตุผล เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตาม คุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

10. เรื่องสั้น เรื่องแข่งหนังตะลุง มีเนื้อหาเรื่อง ความนิยมไทย ความอดสาหัส ชยันหมั่นเพียร ความเมตตากรุณา และความสามัคคี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ และ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

11. บทละครวิทยุ เรื่องทางว้าว มีเนื้อหาเรื่อง ความมีสติปัญญา รู้จักไตร่ตรองหาเหตุผล และความนิยมไทย เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์

12. บทร้อยกรอง เรื่องแสงทองหลังสายฝน มีเนื้อหา เรื่อง ความอดทน อคภูมิใจ และการพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรม ไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ชุดศึกษาระชา 2521 กำหนดให้ เนื้อหารายวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 3 ซึ่งมี 12 บท จากเนื้อหารายวิชา 18 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ ค่านิยมการปฏิบัติตาม วัฒนธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยม การประหยัดและออม

วิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษาไทย เล่ม 3 หนังสือเรียน วิชาหลักภาษาไทย เล่ม 3 มีบทอ่าน 6 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์ ที่จรรยาไคว่า บทอ่านทั้ง 4 บท มีเนื้อหาอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด ดังมี รายละเอียด สรุปได้ดังนี้²¹

1. เรื่อง การสังเกตลักษณะของคำที่เป็นคำไทยแท้ กับคำที่มาจากภาษาอื่น มีเนื้อหาเรื่อง ลักษณะคำไทยแท้ ลักษณะคำไทยที่มาจากภาษา บาลี-สันสกฤต ลักษณะคำไทย ที่มาจากภาษาเขมรเป็นการอนุรักษ์และ เสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยม ภาษาไทย

2. เรื่อง การสะกดคำให้ถูกต้อง มีเนื้อหาเรื่อง การใช้รูปวรรณยุกต์ การเขียนคำที่ออกเสียงอะ การเขียนคำที่ออกเสียงอำ การเขียน

²¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาหลักภาษาไทย (ท 305 และ ท 306) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม 3 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2526), หน้า 1-40.

คำฟ้องเสียง การเขียนตัวการ์ตูน และการใช้ไม้ทัดฉาก การใช้ ช-ทร การใช้ น ฃ การใช้ รร (ร.หัน) เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในคำภาษาไทย

3. เรื่องประโยคที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น มีเนื้อหาเรื่อง ประโยคแสดงเงื่อนไข ประโยคความเท่าที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ประโยคความรวมที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ประโยคความซ้อนที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ประโยคแสดงเงื่อนไขที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในคำภาษาไทย

4. เรื่องราชาศัพท์ที่จำเป็นต่อทราบ มีเนื้อหาเรื่อง การใช้คำขึ้นต้น คำสรรพนาม และคำลงท้ายในการพูด การใช้คำขึ้นต้น คำสรรพนาม และคำลงท้ายในการเขียน ตัวอย่างราชาศัพท์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในคำภาษาไทย

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาภาษาไทย ชุดหลักภาษาไทย เล่ม 3 ซึ่งมี 4 บท จากเนื้อหาวิชา 6 บท ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยในคำภาษาไทย

4. วิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102)

ประกอบด้วย วิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) และวิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) เรื่องพระพุทธศาสนา หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาประเทศของเรา เล่ม 1-2 มี บทอ่านทั้งสิ้น 25 บท จากการศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาได้ว่า มีบทอ่าน 14 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้²²

1. เรื่องอาณาจักรสุโขทัยกับความเป็นปึกแผ่นมั่นคงของชาติ มีเนื้อหาเรื่อง การประดิษฐ์อักษรไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในคำภาษาไทย

²² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาประเทศของเรา เล่ม 1 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527), หน้า 1-155.

2. เรื่องอิทธิพลของ มอญ ขอม จีน เคียว และจีนต่อ
วัฒนธรรมไทย มีเนื้อหาเรื่อง การประดิษฐ์อักษรไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมในค่าน ภาษาไทย

3. เรื่องโครงสร้างของสังคมไทย มีเนื้อหาเรื่อง
ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความกตัญญูกตเวที การเสียสละ การประหยัด ความอดทน
ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และการมีระเบียบวินัย เป็นการอนุรักษ์และเสริม
สร้างวัฒนธรรมในค่าน ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยม การประหยัด
และออม ค่านิยมการพึ่งตนเอง ซินหันันเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยม
การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

4. เรื่องวัฒนธรรมในการดำรงชีพ มีเนื้อหาเรื่อง
ความซื่อสัตย์สุจริต การประหยัดและออม การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมในค่าน ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการประหยัดและออม
และค่านิยมการพึ่งตนเอง ซินหันันเพียร และมีความรับผิดชอบ

5. เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณี มีเนื้อหาเรื่อง
ประเพณีการแต่งงาน การอุปสมบท ทักษะสงกรานต์ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมในค่าน ประเพณี

6. เรื่องพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตย²³
มีเนื้อหา เรื่อง ความสำคัญของพระมหากษัตริย์ ความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์
เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่าน ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

7. เรื่องบทบาทและหน้าที่ของประชาชนในระบอบ
ประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีเนื้อหาเรื่อง ลัทธิ เสรีภาพ และ
หน้าที่ของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม
ในค่าน ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

²³ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา
ประเทศของเรา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.๑) เล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2527), หน้า 1-172.

8. เรื่องประชาชนกับการอนุรักษ์ธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม มีเนื้อหาเรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมาย การร่วมมือรักษาความสะอาด บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย และสาธารณสถาน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม ในด้าน คำนิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

9. เรื่องความมั่นคงของชาติ มีเนื้อหาเรื่อง การ

ยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การปฏิบัติตามสิทธิ และหน้าที่ของประชาชน ตามระบอบประชาธิปไตย การปฏิบัติตามกฎหมาย การศึกษาหาความรู้ เรื่องวัฒนธรรม การยึดมั่นหลักธรรมของศาสนา การรักษาความสะอาด ความสามัคคี การร่วมมือกับ เจ้าหน้าที่บ้าน เมืองในการรักษาความมั่นคงของชาติ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในด้าน คำนิยมการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คำนิยมการปฏิบัติตาม คุณธรรมของศาสนา คำนิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และ คำนิยมการ พึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

10. เรื่องโครงสร้างของพระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่อง

การปฏิบัติตามมรรคมีองค์แปด การเสียสละ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม ในด้าน คำนิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

11. เรื่องการทำเนิชีวิตของพุทธศาสนิกชน มีเนื้อหา

เรื่อง การทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ความเมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ บำเพ็ญทาน ความกตัญญูกตเวทิตะ ความเพียร ความซื่อสัตย์ การพึ่งตนเอง การเสียสละ ความสามัคคี การหมั่นศึกษาเล่าเรียน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในด้าน คำนิยม การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คำนิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความ รับผิดชอบต่อ และ คำนิยมการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

12. เรื่องพุทธศาสนพิธี มีเนื้อเรื่อง ความสามัคคี ความ

เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การมีระเบียบแบบแผน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน ด้าน คำนิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ คำนิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพ กฎหมาย

13. เรื่องศาสนากับแนวทางดำเนินชีวิตของชนกลุ่มน้อยใน

ประเทศไทย มีเนื้อหาเรื่อง ความอดทน ความชยันหมั่นเพียร ความสามัคคี เป็นการ อนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในด้าน คำนิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความ รับผิดชอบต่อ และ คำนิยมการรักษาชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

14. เรื่องธรรมเพื่อเทือนสติ มีเนื้อหาเรื่อง การใฝ่หา
ความรู้ ความกตัญญูกตเวที ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตากรุณา ความเพียรพยายาม
ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความเสียสละ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทย
ในค่าน ค่านิยมการถึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการ
ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
กำหนดให้เนื่อหารายวิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) ซึ่งมี 14 บท จาก
เนื่อหารายวิชา 25 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยค่านประเพณี
ค่านภาษาไทย ค่านค่านิยมการถึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านค่านิยม
การประหยัดและออม ค่านค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านค่านิยมการ
ปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์

วิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) เรื่องพระ
พุทธศาสนา หนังสือเรียนสังคมศึกษา ประเทศของเรา เรื่องพระพุทธรศาสนา มี
บทอ่าน 9 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่า มีบทอ่าน 6 บท ที่มีเนื้อหา
อนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมอย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้²⁴

1. เรื่องพระพุทธรประวัติ มีเนื้อหาเรื่อง ความ
เมตตากรุณา การทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส การถึงตนเอง ความ
เพียร และความซื่อสัตย์ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในเรื่อง ค่านิยม
การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการถึงตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ

2. เรื่องความสำคัญของพระพุทธรศาสนาในฐานะศาสนา
ประจำชาติ มีเนื้อหาเรื่อง ประเพณี การบวช ภาษาไทย ความเอื้อเฟื้อ ความเมตตา

²⁴ อภิวัฒน์ ปรีชาประศาสน์ หนังสือเรียนสังคมศึกษา ประเทศของเรา
เรื่องพระพุทธรศาสนา ส 101 - ส 102 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์น้อมวิทยา,
2528), หน้า 1-59.

กรุณา ความออกทน การประหยัค การทำความดี ละเว้นความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส
ความซื่อสัตย์ การละเว้นสิ่งเสพยาเสพติด ความขยันหมั่นเพียร และความเสียสละ เป็นการ
อนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในเรื่องประเพณี ภาษาไทย ค่านิยมการปฏิบัติตาม
คุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และ
ค่านิยมการประหยัคและออม

3. เรื่องแก่นพระพุทธธรรม มีเนื้อหาเรื่อง ความ
เพียร การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การใฝ่หาความรู้ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมในเรื่อง ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และ
ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

4. เรื่องหลักธรรมในพระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่อง
การไม่เบียดเบียนผู้อื่น การเสพยาเสพติด ความขยันหมั่นเพียร ความกตัญญูทักเวที่
ความซื่อสัตย์ การประหยัค ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม
ในเรื่อง ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร
และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัคและออม

5. เรื่องพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา มีเนื้อหา
เรื่อง ความสามัคคี เอกลักษณะของชาติ การประหยัค และการมีวินัยในตนเอง เป็นการ
อนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในเรื่อง ค่านิยม การรักษชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
ค่านิยมการประหยัคและออม และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

6. เรื่องการปฏิบัติตนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
มีเนื้อหาเรื่อง ความสามัคคี การรักษาศีล การทำความดี การทำจิตใจให้ผ่องใส การ
ไม่เบียดเบียนผู้อื่น การงดเว้นอบายมุข เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในเรื่อง
ค่านิยมการรักษชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

กำหนดให้ เนื้อหารายวิชาประเทศของเรา (ส 101 - ส 102) เรื่องพระพุทธศาสนา
ซึ่งมี 6 บท จากเนื้อหารายวิชา 9 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม
ค่านิยม การปฏิบัติตามคุณธรรมศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร
และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัคและออม ค่านิยมการรักษชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

5. วิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) ประกอบ
 ทั่วยวิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) และวิชาเพื่อนบ้านของเรา
 (ส 203 - ส 204) เรื่องพระพุทธศาสนา/หนังสือแบบเรียน เพื่อนบ้านของเรา
 (ส 203 - ส 204) มีบทอ่านทั้งสิ้น 27 บท จากการศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาได้
 ว่า มีบทอ่าน 7 บท ที่มี เนื้อหาอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย จึงมีรายละเอียด
 สรุปได้ดังนี้²⁵

1. เรื่องพระพุทธศาสนากับแนวทางการดำเนินชีวิต มี เนื้อหา
 เรื่อง เบญจศีล เบญจธรรม การบวช เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่าน
 ค่านิยมกา, วัฏิตตามคุณธรรมของศาสนา และในค่านประเพณี
2. เรื่องประเพณี มี เนื้อหาเรื่องประเพณีทางศาสนา
 ประเพณีการแต่งงาน เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในค่านประเพณี
3. เรื่องความเจริญรุ่งเรืองทางวัฒนธรรม มี เนื้อหา
 เรื่อง วรรณคดีสมัยอยุธยา เป็นการอนุรักษณ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่าน ภาษาไทย
4. เรื่องบทบาทและหน้าที่ของพล เมืองในท้องถิ่น มี
 เนื้อหาเรื่อง หน้าที่ของพล เมืองในการรักษาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การ
 ปฏิบัติตามกฎหมาย การป้องกันประเทศ การรับราชการทหาร การใช้สิทธิออกเสียง
 เลือกตั้ง ความซันหมั่นเพียร การสงวนทรัพยากรธรรมชาติ ความร่วมมือทำงานกลุ่ม
 ชวนชวยในการศึกษา การยึดถือความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ การ
 รักษาระเบียบของชุมชนในท้องถิ่น ความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ที่คอบรอบครัว เป็นการ
 อนุรักษณ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์
 ค่านิยมการพึ่งตนเอง ซันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรม
 ของศาสนา และค่านิยมการมีระ เเบียบวินัยและ เคารพกฎหมาย
5. เรื่องสิทธิและหน้าที่ของพล เมืองตามกฎหมาย มี เนื้อหา
 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ของพล เมืองในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย เป็นการอนุรักษณ์

²⁵

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือแบบเรียน เพื่อนบ้านของเรา
 (ส 203, ส 204) (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2525),
 หน้า 1-300.

และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

6. เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมของพล เมือง มีเนื้อหา

เรื่อง ความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ ความอดทน การกตเวทิตา ความสามัคคี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

7. เรื่องความมั่นคงของชาติ มีเนื้อหาเรื่อง วัฒนธรรม

การมีคุณธรรม มีใจซื่อตรงต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การมีระเบียบวินัย การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของชาวไทย ความไม่ประมาท การให้ความร่วมมือในการป้องกันประเทศ ความซื่อสัตย์สุจริต การรักษาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความสามัคคี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหา รายวิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) ซึ่งมี 7 บทจากเนื้อหา รายวิชา 27 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านับประเพณี และค่านับภาษาไทย

วิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) เรื่อง

พระพุทธศาสนา หนังสือเรียนสังคมศึกษา (ส 203 - ส 204) เพื่อนบ้านของเรา ในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา มีบท อ่าน 7 บท จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 5 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้²⁶

²⁶ สุชีพ ปุญญานุภาพ และคณะ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 203 - ส 204 เพื่อนบ้านของเรา (ในส่วนที่ว่าด้วยพระพุทธศาสนา) (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ วัฒนาพานิช, 2529) หน้า 1-63.

1. เรื่องหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่ช่วยส่งเสริม
ความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน มีเนื้อหาเรื่อง ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อ
 เผื่อแผ่ ความอดทน การรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ความสามัคคี เป็น
 การอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
 และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เรื่องพุทธจริยาอันเป็นแบบอย่างแห่งการดำเนิน
ชีวิต มีเนื้อหาเรื่อง ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความเสียสละ ความรับผิดชอบ
 ความละเอียดใจ การใช้สติปัญญาแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ความเมตตา กรุณา ความไม่เห็น
 แก่ตัว ความสามัคคี การรู้จักสิทธิและหน้าที่ ความเชื่อในกฎแห่งกรรม ความซื่อสัตย์สุจริต
 ความมีระเบียบวินัย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการ
 พึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
 และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

3. เรื่องหลักธรรมในพระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่อง
 การละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ความ
 อดทน อดกลั้น อดออม ความเสียสละ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความเชื่อ
 ในกฎแห่งกรรม การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่าน
 ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมี
 ความรับผิดชอบต่อ ค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพ
 กฎหมาย

4. เรื่องความหมาย คุณค่า และวิธีการปฏิบัติพิธีกรรม
ทางพระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่อง ประเพณีการทอดกฐิน การละความชั่ว ความเมตตา
 กรุณา การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านประเพณี
 และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

5. เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่อง การละชั่ว ประพฤติดี ทำจิตใจให้ผ่องใส ความสามัคคี
 เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรม
 ของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้ เนื้อหารายวิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203 - ส 204) เรื่อง พุทธศาสนา ซึ่งมี 5 บทจาก เนื้อหารายวิชา 7 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้าง วัฒนธรรมค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และการเคารพกฎหมาย ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยม การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม และวัฒนธรรมค่านิยม ประเพณี

6. วิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) ประกอบด้วย วิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) และวิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) เรื่องพระพุทธศาสนา สำหรับวิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) มีบทอ่านทั้งสิ้น 28 บท จากการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่า มีบทอ่าน 9 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้²⁷

1. เรื่องประวัติศาสตร์ไทยในระยะหัว เลี้ยวหัวต่อ มีเนื้อหาเรื่อง การกู้เอกราช การรวมอาณาจักร การก่อตั้งกรุงธนบุรี เป็นราชธานี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. เรื่องไทยกับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงประเทศ ใน ทันสมัย มีเนื้อหาเรื่อง การพัฒนาประเทศในค่านิยมวัฒนธรรม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
3. เรื่องการพัฒนาประเทศ มีเนื้อหาเรื่อง การพัฒนา ประเทศในด้านการปกครองในระบอบประชาธิปไตย นโยบายสร้างชาติค่านิยมวัฒนธรรม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

²⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ส 305, ส 306 โลกของเรา เล่ม 2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527) หน้า 1-125

4. เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

มีเนื้อหาเรื่อง การยึดมั่นหลักธรรมของศาสนาพุทธ การเคารพในกฎเกณฑ์กติกา ความซื่อสัตย์ ความเชื่อใน เรื่องกฎแห่งกรรม การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และค่านิยมการพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ

5. เรื่องจริยธรรมกับการพัฒนาประเทศ มีเนื้อหาเรื่อง

การเคารพระเบียบ กฎเกณฑ์ และกฎหมาย การมีหิริโอตตัปปะ ความซื่อสัตย์และอดทน การประหยัดและออม และทำประโยชน์ให้แก่สังคม การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับสาธารณสมบัติให้ถูกต้อง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัดและออม

6. เรื่องความมั่นคงของชาติ มีเนื้อหาเรื่อง การป้องกัน

ประเทศ การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การยึดมั่นในศีลธรรม ความซื่อสัตย์ กตัญญู มีหิริโอตตัปปะ มีความเมตตากรุณา มีระเบียบวินัย ยึดถือกฎเกณฑ์ และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด การปฏิบัติตามประเพณี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมการพึ่งตนเอง ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ

7. เรื่องปัญหาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีเนื้อหา

เรื่อง การประหยัดและออม การเสียสละเพื่อส่วนรวม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

8. เรื่องปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง มีเนื้อหา

เรื่อง การไม่เบียดเบียน การรักษาสัจจะ การเสียสละ ประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

9. เรื่องปัญหาทางจริยธรรม มีเนื้อหาเรื่อง

การละเว้นสิ่งเสพติด การขจัดความเห็นแก่ตัว การทำความดี การประหยัดและออม การยึดมั่นในศาสนา เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการประหยัดและออม

สรุปได้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหา รายวิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) ซึ่งมี 9 บทจากเนื้อหา รายวิชา 28 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัดและออม

วิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) เรื่องพระพุทธศาสนา หนังสือเล่มนี้มีบทอ่านทั้งสิ้น 7 บท จากการศึกษาวิเคราะห์ พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 3 บทที่มีเนื้อหาอนุรักษ์ และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียด สรุปได้ดังนี้²⁸

1. การศึกษา และวิเคราะห์พุทธประวัติ มี

เนื้อหาเรื่อง การไต่รู้ ความเสียสละ ความเมตตากรุณา ความชยันหมั่นเพียร การทำความดี ละเว้นความชั่ว ความละเอียดในการประพฤติชั่ว เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

2. บทบาทของพุทธศาสนิกชน (อุบาสกธรรมเจด)

มีเนื้อหาเรื่อง การทำความดี ละเว้นความชั่ว ความเสียสละ การมีระเบียบวินัย ประเพณีการทอดกฐิน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

²⁸ สุชีพ ปุณฺณานุกาต และคณะ, หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ส.305, ส.306 โลกของเรา เรื่องพระพุทธศาสนา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2527), หน้า 1-77.

3. หลักธรรมในพระพุทธศาสนา มีเนื้อหาเรื่องความซื่อสัตย์ ความกตัญญู กตเวทิตะ ความอดทน การประหยัด การมีหิริโอภักดิ์ การยึดถือศีล 5 ความขยันหมั่นเพียร ความเมตตา กรุณา และความสามัคคี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัดและออม

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดเนื้อหาวิชาโลกของเรา (ส 305 - ส 306) เรื่องพระพุทธศาสนา ซึ่งมี 3 บทจากเนื้อหาวิชา 7 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการประหยัดและออม และวัฒนธรรมค่านิยม

7. วิชาสุขศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้วิชาสุขศึกษาเป็นรายวิชาบังคับมี 6 รายวิชา ได้แก่ วิชาสุขศึกษา (พ 101-พ 102) วิชาสุขศึกษา (พ 203 - พ 204) และวิชาสุขศึกษา (พ 205 - พ 206) ผลการวิเคราะห์พบว่า มีรายวิชาที่มีเนื้อหาส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้²⁹

วิชาสุขศึกษา (พ 102- พ102) ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า หนังสือแบบเรียนวิชาพลานามัย สุขศึกษา ม.1 มีบทอ่าน 2 บทจากบทอ่าน 6 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้

1. เรื่องสวัสดิศึกษา มีเนื้อหาเรื่องการทำตามกฎข้อบังคับ การเสพของมีนเมา และการเสียสละ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
2. เรื่องประวัติและผลงานของบุคคลสำคัญ มีเนื้อหาเรื่อง การเสียสละเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาสุขศึกษา (พ 102-พ 102) ซึ่งมี 2 บทจากบทอ่าน 6 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายและค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

วิชาสุขศึกษา (พ 203- พ 204) ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า หนังสือแบบเรียนวิชาพลานามัย พ 203, พ 204 สุขศึกษา มีบทอ่าน 2 บทจากบทอ่าน 15 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้³⁰

1. เรื่องกายทั้งเป็น มีเนื้อหาเรื่องการละเว้นสิ่งเสพติด เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
2. เรื่องเพศพิศวง มีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาสุขศึกษา (พ 203- พ 204) ซึ่งมี 2 บท จากบทอ่าน 15 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

วิชาสุขศึกษา (พ 305 - พ 306) ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า หนังสือแบบเรียนพลานามัย พ 305, พ 306 วิชาสุขศึกษา มีบทอ่าน 3 บทจากบทอ่าน 18 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้³¹

³⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือแบบเรียนวิชาพลานามัย พ 203, พ 204 สุขศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2527), หน้า 1-112.

³¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือแบบเรียนพลานามัย พ 305, พ 306 วิชาสุขศึกษา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526, หน้า1-122.

1. เรื่องจับบ้านให้น่าอยู่ มีเนื้อหาเรื่องความสะอาด ความ เป็นระเบียบเรียบร้อย ความรับผิดชอบ การประหยัด ความขยันหมั่นเพียร เป็นการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในด้านค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยม การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการประหยัดและออม

2. เรื่องภัยจากอาชีพ มีเนื้อหาเรื่องการปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในด้านค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพ กฎหมาย

3. เรื่องครอบครัวในอนาคต มีเนื้อหาเรื่อง ความรับผิดชอบ การพึ่งตนเอง เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในด้าน ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหารายวิชาสุขศึกษา (พ 305- พ306) ซึ่งมี 3 บทจากบทอ่าน 18 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยด้านค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

8. วิชาพลศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดวิชาพลศึกษาเป็นรายวิชาบังคับมี 12 รายวิชา ได้แก่ วิชายืดหยุ่น 1-2 (พ 101 ข- พ 102 ข) วิชาเทเบิลเทนนิส 1-2 (พ 101 ค - พ 102 ค) วิชากรีฑา 1-2 (พ 203 ข - พ 204 ข) วิชากระบี่ 1-2 (พ 203 ค -พ204 ค) วิชาบาสเกตบอล 1-2 (พ305 ข - พ 306 ข) และวิชาตะกร้อ 1-2 (พ 305 ค - พ 306 ค) ผลการ ศึกษาวิเคราะห์พบว่ามามีรายวิชาที่มีเนื้อหาส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย อย่างเด่นชัดดังนี้

1. วิชายืดหยุ่น 1-2 (พ 101 ข - พ 102 ข) ผลการศึกษา วิเคราะห์พบว่า หนังสือเรียนวิชาพลศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 1-2 กำหนดให้เนื้อหา 2 เรื่องจาก เนื้อหาทั้งสิ้น 13 เรื่อง ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้³²

³² กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาพลศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น 1-2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521), หน้า 1476.

1. เรื่องคุณค่าของยิมนาสติกและยิกหยุน มีเนื้อเรื่อง ความมีระเบียบวินัย ความขยันหมั่นเพียร ความสามัคคี ความรับผิดชอบ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบและค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เรื่องการเล่นยิกหยุนด้วยความปลอดภัย มีเนื้อหา เรื่องความอดทน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหาวิชายิกหยุน 1-2 (พ 101 ข - พ 102 ข) ซึ่งมี 2 เรื่องจากเนื้อหาทั้งสิ้น 13 เรื่อง ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

วิชากระบี่ 1-2 (พ 203 ค - พ 204 ค) ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า หนังสือเรียนวิชากระบี่ 1 (พ 203) และกระบี่ 2 (พ 204) มีบทอ่าน 2 เรื่อง จากบทอ่าน 23 เรื่อง ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ดังนี้³³

1. เรื่องประวัติและความเป็นมาของการเล่นกระบี่ มีเนื้อหา เรื่องความรักชาติ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยค่านิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เรื่องการไหว้ครู มีเนื้อหาเรื่อง ความกตัญญูตทเวที เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดให้เนื้อหาวิชากระบี่ 1-2 (พ 203 ค - พ 204 ค) ซึ่งมี 2 เรื่องจากเนื้อหาทั้งสิ้น 23 เรื่อง ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

³³ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชากระบี่ 1 (พ 203) และกระบี่ 2 (พ 204) (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521), หน้า 1-148.

9. วิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 101 - ศ 102) หนังสือเรียน
 วิชาศิลป์ศึกษา ศ 101 - ศ 102) ทัศนศิลป์ศึกษามีบทอ่านทั้งสิ้น 5 บท จากการศึกษา
 วิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 1 บทที่มีเนื้อหาอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย
 อย่างเด่นชัด ดังนี้³⁴

1. เรื่องการวาดเขียน มีเนื้อหาเรื่องการรักษา
 ความสะอาด การประหยัด ความรับผิดชอบ ประเพณีการทอผ้าเย็บปักถักร้อย
 ความอดทนและการร่วมมือ เป็นการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยม
 การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการพึ่งตน
 เอง ชยันต์มันเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์
 และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

สรุปได้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
 กำหนดเนื้อหาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 101 - ศ 102) ซึ่งมี 1 บท จากเนื้อหา
 วิชา 5 บท ส่งเสริมการอนุรักษณ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมการมีระเบียบ
 วินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการรักษา
 ศาสนา พระมหากษัตริย์ และค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา

10. วิชาทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 205 - ศ 206) หนังสือเรียน
 หมวดวิชาศิลป์ศึกษาทัศนศิลป์ศึกษา ศ 205 - ศ 206 มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีบทอ่าน 10
 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่ามีบทอ่าน 2 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษณ์และเสริมสร้าง
 วัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้³⁵

³⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาศิลป์ศึกษา ศ 101,
ศ 102 ทัศนศิลป์ศึกษา (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2528),
 หน้า 1 - 90.

³⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนหมวดวิชาศิลป์ศึกษา
ทัศนศิลป์ศึกษา ศ 205, ศ 206 มัธยมศึกษาปีที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
 ลาดพร้าว, 2528), หน้า 1 - 126.

1. เรื่องการสร้างสรรค์งานศิลปะ มีเนื้อหาเรื่อง ความประหยัดและความรับผิดชอบ เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน คำนาคานิยมการประหยัดและออม และคานิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความ รับผิดชอบ

2. เรื่องศิลปวิจารณ์ มีเนื้อหาเรื่องการประหยัด ความรับผิดชอบ การไต่หาความรู้ การเคารพคานิยม แนวคิด วัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านาคานิยมการประหยัดและออม คานิยม การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และคานิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปไว้ว่าหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดเนื้อหาวิชาที่สอนศิลปศึกษา (ศ 205 - ศ 206) ซึ่งมี 5 บท จากเนื้อหา 10 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านาคานิยมการประหยัดและออม ค่านาคานิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ และค่านาคานิยมการรัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

11. วิชาดนตรีศึกษา (ศ 103 - ศ 104) หนังสือเรียนวิชา ศิลปศึกษาดนตรีศึกษา ม.1 มีบทอ่าน 5 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 4 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด ดังนี้³⁶

1. เรื่องดนตรีไทย มีเนื้อหาเรื่องเครื่องดนตรีไทย วงดนตรีไทยในปัจจุบัน เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านาคานิยม การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. เรื่องขับร้องเพลงไทย มีเนื้อหาเรื่องหลักปฏิบัติใน การขับร้องเพลงไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านาคานิยมการ

³⁶ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาศิลปศึกษาดนตรี ศึกษา ม.1 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2523), หน้า 1 - 117.

รักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. เรื่องขับร้องสากล มีเนื้อหาเรื่องบทขับร้อง เพลงชาติ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงเกิดเป็นไทยตายเพื่อไทย เป็นการส่งเสริมให้เกิดความรักชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ จึงเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

4. เรื่องพ็อนรำ มีเนื้อหาเรื่องประวัติความเป็นมาของการเล่นร่ำวง ลักษณะการแต่งกาย เครื่องดนตรีไทย บทร้อง ท่ารำ การแสดงพื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รำกระทบไม้) การแสดงพื้นเมืองภาคกลาง (เพลงเกี่ยวข้าว) การแสดงพื้นเมืองภาคเหนือ (การพ็อนเงี้ยว) การแสดงพื้นเมืองภาคใต้ (โน้ทรำ) เป็นการส่งเสริมให้รักษาวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นจึงเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดเนื้อหารายวิชาดนตรีศึกษา (ส 103 - ส 104) ซึ่งมี 4 บท จากเนื้อหาวิชา 5 บท ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมการรักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

12. วิชาดนตรีศึกษา (ส 207 - ส 208) หนังสือเรียนดนตรีศึกษา ส 207-ส 208 มีบทอ่าน 3 บท ผลการศึกษาวิเคราะห์ พบว่าบทอ่านที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยมี 4 บท ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้³⁷

1. เรื่องดนตรีไทย-ขับร้องไทย มีเนื้อหาเรื่อง ปี่พาทย์ กึกก่าบรรพ์ ปี่พาทย์นางหงส์ เครื่องสายปี่ชวา เครื่องดนตรีไทย การอ่านออกเสียง การแบ่งวรรคตอนบทขับร้อง ศัพท์สังคีต บทนี้กรองเพลงสองชั้น เป็นการส่งเสริมให้รักษาวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นจึงเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการรักษาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

³⁷ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนดนตรีศึกษา ส 207, ส 208 (กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2521), หน้า 1 - 112.

2. เรื่องพ่อนรา มีเนื้อหาเรื่องร่างและร่างมาตรฐาน
ละครปริศนา ประวัติความเป็นมาของเพลงปลุกใจ จักว่าเป็นการรักษาวัฒนธรรมของชาติ
คั้งนั้นจึงเป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างค่านิยมการรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่าวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา (ศ 207 - ศ 208) หลักสูตรได้
กำหนดเนื้อหารายวิชา 2 บท จากเนื้อหา 3 บท ส่งเสริมวัฒนธรรมค่านิยม การรักษา
ศาสนา พระมหากษัตริย์

13. วิชาการดูแลรักษายาน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 กำหนดรายวิชาบังคับกลุ่มงาน 6 รายวิชาคือ วิชาการดูแลรักษายาน (ง 101-ง 102)
วิชาการดูแลรักษายาน (ง 203-ง 204) และวิชาการดูแลรักษายาน (ง 305-ง 306)
ให้มีเนื้อหาส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย คั้งนี้³⁸

วิชาการดูแลรักษายาน (ง 101 - ง 102) หนังสือเรียนวิชา
การงานการดูแลรักษายาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีบทอ่านทั้งสิ้น 8 บท จากการศึกษา
พิจารณาได้ว่ามีบทอ่าน 2 บทที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่างเด่นชัด
คั้งมีรายละเอียดสรุปได้คั้งนี้

1. เรื่องการทำความสะดวก มีเนื้อหาเรื่องการรักษาความสะดวก
ความรับผิดชอบและการประหยัด เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในเรื่องค่านิยม
การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบและค่านิยมการประหยัดและออม

2. เรื่องการซ่อมแซมเสื้อผ้า มีเนื้อหาเรื่องการประหยัด
เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในเรื่องค่านิยมการประหยัดและออม

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดเนื้อ
หารายวิชาการดูแลรักษายาน (ง 101 - ง 102) ซึ่งมี 6 บท จากเนื้อหา 8 บท ให้ส่ง
เสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัด
และออม

³⁸ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาการงานการดูแล
รักษายาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
2525), หน้า 3-71.

วิชาการดูแลรักษายาน (ง 203 - ง 204) หนังสือเรียน
วิชาการงาน การดูแลรักษายาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) มีบทอ่าน 4 บท ผลการศึกษา
วิเคราะห์พบว่า มีบทอ่าน 2 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยอย่าง
เด่นชัด ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้³⁹

1. เรื่องการจัดและวางแผนทำงานบ้าน มีเนื้อหาเรื่องหน้าที่
และความรับผิดชอบ การประหยัดและการรักษาความสะอาด เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้าง
วัฒนธรรมไทยในเรื่องค่านิยมการพึ่งตนเอง ซัยนหมันเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยม
การประหยัดและออม และค่านิยมการมีระเบียบวินัยและการกฎหมาย

2. เรื่องการพัฒนาตนเอง มีเนื้อหาเรื่องความอดทน ความ
ขยันขันแข็ง การรักษาวัฒนธรรมไทย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
และการนิยมไทย เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในเรื่องค่านิยมการพึ่งตนเอง
ซัยนหมันเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยม
การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนด
เนื้อหาวิชาวิชาการดูแลรักษายาน (ง 203 - ง 204) ซึ่งมี 4 บท เนื้อหา 4 บท ส่งเสริม
การอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมในค่านิยมการพึ่งตนเอง ซัยนหมันเพียร และมี
ความรับผิดชอบต่อค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและการ
กฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์

วิชาการดูแลรักษายาน (ง 305-ง 306) หนังสือเรียนวิชา
การงาน การดูแลรักษายานชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) มีบทอ่าน 5 บท ผลการศึกษา
วิเคราะห์พิจารณาได้ว่า มีบทอ่าน 2 บท ที่มีเนื้อหาอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย
อย่างเด่นชัด ดังมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้คือ⁴⁰

³⁹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาการงาน การดูแล
รักษายาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (ม.2) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
2523), หน้า 1-59.

⁴⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หนังสือเรียนวิชาการงาน การดูแล
รักษายาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
2526), หน้า 1-34.

ไทยในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนัมน์เพียร และมีความรับผิดชอบ และค่านิยมการ
ประหยัดและออม

1. เรื่องการจับงบประมาณของครอบครัว มีเนื้อหาเรื่อง
ความรับผิดชอบต่อและการประหยัดและออม เป็นการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย
ในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนัมน์เพียร และมีความรับผิดชอบต่อ และค่านิยมการประหยัด
และออม

2. เรื่องการพัฒนาตนเอง มีเนื้อหาเรื่อง การรักษา
ความสะอาด การประหยัด ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ความเสียสละ การปฏิบัติตามหลัก
ธรรมอหิมาหศี การพึ่งตนเอง ความสามัคคี การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การ
ละเว้นสิ่งเสพติด ความชัยนัมน์เพียร และการยึดมั่นในวัฒนธรรมไทย เป็นการอนุรักษ์
และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย
ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัยนัมน์เพียร และมีความรับผิดชอบต่อ
ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
กำหนดเนื้อหาวิชาการศึกษาและรักษายาน (ง 305 - ง 306) ซึ่งมี 4 บท จากเนื้อหา
5 บท ให้ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมค่านิยมการพึ่งตนเอง ชัย
นัมน์เพียร และมีความรับผิดชอบต่อค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมี
ระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ
ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ง. อัตราเวลาเรียน หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 กำหนดอัตราเวลาเรียนรายวิชาบังคับในกลุ่มวิชาที่ศึกษา ดังมีรายละเอียดดังนี้⁴¹

⁴¹: กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2525), หน้า 3.

กลุ่มวิชา	ม.1		ม.2		ม.3	
	รายวิชามังคัม	คาม/ สัปดาห์	รายวิชามังคัม	คาม/ สัปดาห์	รายวิชามังคัม	คาม/ สัปดาห์
ภาษาไทย	ภาษาไทย (ท 101)	4	ภาษาไทย (ท 203)	4	ภาษาไทย (ท 305)	4
	ภาษาไทย (ท 102)	4	ภาษาไทย (ท 204)	4	ภาษาไทย (ท 306)	4
สังคมศึกษา	ประเทศของเรา (ส 101)	5	เพื่อนบ้านของเรา (ส 203)	5	โลกของเรา (ส 305)	5
	ประเทศของเรา (ส 102)	5	เพื่อนบ้านของเรา (ส 204)	5	โลกของเรา (ส 306)	5
	ประเทศของเราเรื่องพระพุทธศาสนา		เพื่อนบ้านของเราเรื่องพระพุทธศาสนา		โลกของเราเรื่องพระพุทธศาสนา	
พัฒนา	สุขศึกษา (ท 101 ก)	1	สุขศึกษา (ท 203 ก)	1	สุขศึกษา (ท 305 ก)	1
บุคลิกภาพ	บิณฑุณ (ท 101 ข)	1	กรีฑา (ท 203 ข)	1	นาสเทกมอล 1 (ท 305 ข)	1
พลานามัย	เทเบิล เทนนิส (ท 101 ค)	1	กระบี่ 1 (ท 203 ค)	1	ตะกร้อ 1 (ท 305 ค)	1
	สุขศึกษา (ท 102 ก)	1	สุขศึกษา (ท 204 ก)	1	สุขศึกษา (ท 306 ก)	1
	บิณฑุณ 2 (ท 102 ข)	1	กรีฑา 2 (ท 204 ข)	1	กรีฑา 2 (ท 204 ข)	1
	เทเบิล เทนนิส 2 (ท 102 ค)	1	กระบี่ 2 (ท 204 ค)	1	ตะกร้อ 2 (ท 306 ค)	1
ศิลปศึกษา	ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 101)	1	ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 205)	1		
	ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 102)	1	ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 206)	1		
	ดนตรีศึกษา (ศ 103)	1	ดนตรีศึกษา (ศ 207)	1		
	ดนตรีศึกษา (ศ 104)	1	ดนตรีศึกษา (ศ 208)	1		
การงาน-อาชีพ	การดูแลรักษามัน (ง 101)	1	การดูแลรักษามัน (ง 203)	1	การดูแลรักษามัน (ง 305)	1
	การดูแลรักษามัน (ง 102)	1	การดูแลรักษามัน (ง 204)	1	การดูแลรักษามัน (ง 306)	1

จากการวาง พิจารณาได้ว่า รายวิชามังคัมต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ทั้งสิ้น 44 รายวิชา วิชาที่มีอิทธิพลเวลาเรียนมากที่สุดได้แก่ รายวิชามังคัมในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ได้แก่ วิชาประเทศของเรา (ส 101) วิชาประเทศของเรา (ส 102) และวิชาประเทศของเราเรื่องพระพุทธศาสนา วิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 203) วิชาเพื่อนบ้านของเรา (ส 204) และวิชาเพื่อนบ้านของเราเรื่องพระพุทธศาสนา วิชาโลกของเรา (ส 305) วิชาโลกของเรา (ส 306) และวิชาโลกของเรา เรื่องพระพุทธศาสนา มีอิทธิพลเวลาเรียน 5 คาบต่อสัปดาห์ รองลงมาได้แก่รายวิชาต่าง ๆ ในกลุ่มวิชาภาษา คือวิชาภาษาไทย (ท 101) วิชาภาษาไทย (ท 102) วิชาภาษาไทย (ท 103) วิชาภาษาไทย (ท 204) วิชาภาษาไทย (ท 305) และวิชาภาษาไทย (ท 306) มีอิทธิพลเวลาเรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ ส่วนรับรายวิชาต่างๆในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพและกลุ่มวิชาการงาน-อาชีพ มีอิทธิพลเวลาเรียน เท่ากันคือ 1 คาบต่อสัปดาห์

จ. การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล เป็นองค์ประกอบประการหนึ่งของ ขบวนการทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ทางการศึกษา ประสิทธิภาพการเรียนรู้ และขบวนการประเมินผล การวัดผลและการประเมินผลเป็นคำ 2 คำ ที่มีความหมายแตกต่างกัน แต่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และต้องกระทำควบคู่กันไป ถ้ามีการวัดผลก็ต้องมีการประเมินผล โดยอาศัยผลจากการวัดผลมาใช้ในการประเมินผลนั่นเอง มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายการวัดผลและประเมินผล ไว้ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล ศรีแสง ได้กล่าวถึง ความหมายของการประเมินผลทางการศึกษาในหนังสือเรื่อง "หลักเบื้องต้นของการวัดผลทางการศึกษา"⁴² ว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการอย่างมีระบบที่จะตรวจสอบดูว่านักเรียนได้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ การประเมินผลเกี่ยวข้องกับคุณค่า (Value) และจุดประสงค์ (purpose) โดยเป็นการตีค่าของสิ่งที่เราวัดได้ตามจุดประสงค์ การประเมินผลการศึกษานั้นนอกจากจะเป็นการตีค่าหรือราคาของคะแนนที่เราวัดได้แล้ว ยังต้องคำนึงว่านักเรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่วางไว้หรือไม่

สุชมาลัย อนุเวช ให้ความหมายของคำว่า การวัดผล และประเมินผล ในหนังสือ เรื่อง "ปัญหาในระคับมัธยมศึกษา" ดังนี้⁴³

การวัดผล หมายถึง การใช้มาตราหรือวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำการตรวจสอบหรือวัดเพื่อหาค่าตอบในสิ่งที่ต้องการ โดยทำการวัดออกมาเป็น จำนวน เป็นตัวเลขอย่างชัดเจน

⁴²เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ เอนกกุล ศรีแสง, หลักเบื้องต้นของการวัดผลทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4, กรุงเทพมหานคร: พิมพ์, 2522), หน้า 21.

⁴³สุชมาลัย อนุเวช. "ปัญหาการวัดผลและประเมินผลระดับมัธยมศึกษา." ใน ปัญหาในระคับมัธยมศึกษา, หน้า 98. บุญชม ศรีสะอาด, บรรณาธิการ. คณะศึกษาศาสตร์ มศว. มหาสารคาม, 2528.

การประเมินผล หมายถึง การวินิจฉัยสรุปข้อมูล
ที่ได้จากการวัดผล โดยทำการสรุป หรือวินิจฉัยออกมาเป็นคุณภาพ เช่น ดี-ไม่ดี
เก่ง-ไม่เก่ง ผ่าน-ไม่ผ่าน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปแล้ว การวัดผลและประเมินผลก็คือ การ
วัดหรือการตรวจสอบว่านักเรียน ได้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด
โดยการวินิจฉัยจากตัวเลขหรือจำนวนที่ได้จากการวัดผล

ในการศึกษาว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช
2521 ส่งเสริม การอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยมากน้อยเพียงใดนั้น การวัด
และการประเมินผล ก็เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของหลักสูตร ที่ควรนำมาศึกษาวิเคราะห์
เช่นเดียวกัน เพราะการวัดและประเมินผลจะเป็นสิ่งที่ทำให้เราทราบว่านักเรียน
ได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้มีคุณลักษณะในการอนุรักษ์และสร้างเสริม
วัฒนธรรมไทย มากน้อยเพียงใด

การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

พุทธศักราช 2521

ในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้น การประเมินผลการเรียนมี
หลักเกณฑ์ตามที่ประกาศใน "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการ
เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 พ.ศ. 2524 มีใจความสรุป
ได้ ดังนี้⁴⁴

หลักการในการประเมินผลการเรียน

1. โรงเรียนเป็นผู้ประเมินผลการเรียน โดย
กลุ่มโรงเรียนกำหนดอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนกับปลายภาคเรียน
2. ประเมินผลเป็นรายวิชา โดยคิดเป็นหน่วย
การเรียน และให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้อันหนึ่งของแต่ละรายวิชานั้น ๆ

⁴⁴ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศิลปการพิมพ์, 2524).
หน้า 209-215.

3. มีการประเมินผล ทั้งเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และเพื่อตัดสินผลการเรียน

วิธีการประเมินผล

1. การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ให้มีการประเมินผลก่อนเรียน และประเมินผลระหว่างเรียนเป็นระยะ ๆ ถ้านักเรียนไม่ผ่านจุดประสงค์ให้โรงเรียนจัดสอนซ่อมเสริม
 2. การประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน ให้แจ้งให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู และเกณฑ์ขั้นต่ำก่อน แล้วจึงตัดสินโดยนำคะแนนงานระหว่างภาคเรียน รวมกับคะแนนปลายภาคเรียน ตามอัตราส่วนที่กลุ่มโรงเรียนกำหนด
 3. คะแนนระหว่างภาคเรียน คัดจากผลการสอบระหว่างเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานที่มอบหมาย วิธีการทำงานและจากพัฒนาการในค่านเจตคติ ความสนใจ และหรือบุคลิกภาพทางค่านอื่น ๆ ทำให้สามารถวัดได้ครอบคลุมจุดประสงค์รายวิชา ซึ่งมีทั้งค่านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ และวัดได้ตรงตามจุดประสงค์อีกด้วย
 4. หลักที่พึงยึดถือในการวัดผลระหว่างภาคเรียน คือ ควรทำการสอบบ่อย ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนการสอน และควรคำนวณระยะเวลาที่ให้นักเรียนทำข้อสอบกับลักษณะของข้อสอบ และลักษณะพฤติกรรมที่จะวัดสัมพันธ์กัน เช่น ถ้าต้องการวัดพฤติกรรมการแสดงความคิดเห็น ความคิดริเริ่ม จะต้องใช้ข้อสอบอัตนัย และควรใช้เวลาในการสอบให้เป็นประโยชน์ และวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมที่ต้องการวัดให้ไ้มากที่สุด
 5. คะแนนปลายภาคเรียน คัดจากผลการวัดปลายภาคเรียน ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์ที่เป็นตัวแทนสำคัญ ๆ ของรายวิชา
 6. ระดับผลการเรียนในแต่ละรายวิชา มีดังต่อไปนี้
4	หมายถึง	ผลการเรียนดีมาก (80-100%)
3	หมายถึง	ผลการเรียนดี (70- 80%)
2	หมายถึง	ผลการเรียนปานกลาง (60-70%)

1	หมายถึง	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ ขั้นต่ำที่กำหนด (50-60%)
0	หมายถึง	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ขั้นต่ำ (0-49%)
มส	หมายถึง	ไม่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินผล ปลายภาคเรียน
ร	หมายถึง	รอการตัดสิน หรือ ยังตัดสินไม่ได้
ผ.	หมายถึง	เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาที่จัด หรือหมายถึงผ่าน
มผ.	หมายถึง	เข้าร่วมกิจกรรมไม่ถึง ร้อยละ 80 ของเวลาที่จัด หรือหมายถึงไม่ผ่าน
มก.	หมายถึง	เรียนโดยไม่นับหน่วยการ เรียน ไม่นำผลการเรียน ไปเปลี่ยนเป็นระดับผล การเรียน และไม่นับเป็น ส่วนหนึ่งของแผนการเรียน
มค.	หมายถึง	เรียนโดยไม่นับหน่วยการ เรียน และมีเวลาไม่ครบ ร้อยละ 80 ของเวลาเรียน ทั้งหมด

การตัดสินผลการเรียน

1. ให้ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ถ้าได้
ระดับผลการเรียน 1 ถึง 4 ถือว่า "ผ่าน" นักเรียนจะได้หน่วยการเรียนของวิชานั้น
ถ้าได้ระดับผลการเรียนอื่นจะไม่ได้หน่วยการเรียน

2. นักเรียนจะได้ระดับผลการเรียน 1, 2, 3

หรือ 4. เมื่อมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 และต้องผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา

3. นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้ให้ได้ระดับผลการเรียน "0"
4. นักเรียนที่มีเวลาเรียนไม่ถึง ร้อยละ 80 และหัวหน้าสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้เข้ารับการประเมินผลปลายภาคเรียนให้ได้ "มส"
5. นักเรียนที่ทุจริตในการสอบ หรือทุจริตในงานที่มอบหมายให้ทำในรายวิชาใดครั้งใดก็ตามให้ได้ "0" ในรายวิชานั้น และครั้งนั้น
6. นักเรียนที่ไม่ได้เข้าสอบปลายภาคเรียนหรือไม่ได้ส่งงาน หรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้ ให้ได้ "ร"
7. นักเรียนที่ประสงค์จะเรียนรายวิชาใดโดยไม่ต้องการหน่วยการเรียน ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษาที่จะอนุญาต และถ้ามีเวลาเรียนครบร้อยละ 80 ให้ได้ "มก" ถ้าไม่ครบให้ได้ "มค"
8. นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมร้อยละ 80 ของเวลาที่จัด ถือว่าผ่าน และได้ "ณ" ถ้าไม่ถึงให้ได้ "มณ"

การเปลี่ยนระดับผลการเรียน

1. การเปลี่ยนระดับผลการเรียนจาก "0" ให้เปลี่ยนได้ จากการสอบแก้ตัว ซึ่งจะคงทำให้เสร็จก่อนสิ้นสัปดาห์ที่สองในภาคเรียนถัดไป การสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1"
2. การเปลี่ยน "ร" ให้เปลี่ยนเมื่อนักเรียนได้เข้าสอบหรือส่งงานคึกคางเรียบร้อยแล้วหรือแก้ปัญหาเสร็จสิ้นแล้ว
3. การเปลี่ยน "มส" ถ้าเป็นรายวิชาบังคับให้นักเรียนเรียนซ้ำเพิ่มเติม โดยใช้ชั่วโมงสอนซ่อมเสริม เวลาว่างหรือวันหยุด หรือมอบหมายงานให้ไปทำ โดยให้มีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้ แล้วจึงสอบให้เป็นกรณีพิเศษ ผลการสอบแก้ตัวให้ได้ระดับผลการเรียนไม่เกิน "1" และถ้าเป็นรายวิชาเลือก ในกรณีที่ไมเปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาบังคับ

4. การแก้ "อ" แก่ "ร" แก่ "มส" แล้วได้ "อ" อีก ถ้าเป็นรายวิชาบังคับ ให้จัดสอนซ่อมเสริมจุดประสงค์ที่ไม่ผ่านในชั่วโมงสอนซ่อมเสริมของภาคเรียนถัดไป แล้วจัดสอบแก้ตัวใหม่ผลการสอบไม่เกิน "1" และถ้าเป็นรายวิชาเลือก ในกรณีที่ ไม่เปลี่ยนรายวิชาใหม่ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาบังคับ

5. การเปลี่ยน "มค" เป็น "ค" อาจารย์อาจพิจารณาผลงานหรือกิจกรรมในส่วนที่นักเรียนมิได้เข้าร่วมปฏิบัติเพื่อประเมินผลตามจุดประสงค์หลักการ และกระบวนการของกิจกรรมนั้น

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. จะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกตามโครงสร้างของหลักสูตรไม่น้อยกว่า 96 หน่วยการเรียนรู้ และจะต้องได้หน่วยการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยการเรียนรู้ โดยต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับ ภาษาไทย และสังคมศึกษา ครบ และผู้เรียนจะจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้ เมื่อเรียนรายวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้าง ดังนี้⁴⁵

วิชาบังคับที่ต้องเรียน

1. ภาษาไทยบังคับเรียน 3 ปี ปีละ 2 รายวิชา รวม 6 รายวิชา คือ ภาษาไทย (ท 101) ภาษาไทย (ท 102) ภาษาไทย (ท 203) ภาษาไทย (ท 204) ภาษาไทย (ท 305) และภาษาไทย (ท 306) รายวิชาละ 2 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 หน่วยการเรียนรู้
2. วิทยาศาสตร์บังคับเรียน 3 ปี ปีละ 2 รายวิชา รวม 6 รายวิชา คือ วิทยาศาสตร์ (ว 101) วิทยาศาสตร์ (ว 102) วิทยาศาสตร์ (ว 203) วิทยาศาสตร์ (ว 204) วิทยาศาสตร์ (ว 305) และ วิทยาศาสตร์ (ว 306) รายวิชาละ 2 หน่วยการเรียนรู้ รวม 12 หน่วยการเรียนรู้

⁴⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521, หน้า 66

3. คณิตศาสตร์บังคับ เรียน 2 ปี

ปีละ 2 รายวิชา รวม 4 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ (ค 101) คณิตศาสตร์ (ค 102) คณิตศาสตร์ (ค 203) และคณิตศาสตร์ (ค 204) รายวิชาละ 2 หน่วยการเรียน รวม 8 หน่วยการเรียน

4. สังคมศึกษา บังคับเรียน 3 ปี

ปีละ 2 รายวิชา รวม 6 รายวิชา คือ ประเทศของเรา (ส 101) ประเทศของเรา (ส 102) เพื่อนบ้านของเรา (ส 203) เพื่อนบ้านของเรา (ส 204) โลกของเรา (ส 305) และโลกของเรา (ส 306) รายวิชาละ 2.5 หน่วยการเรียน รวม 18 หน่วยการเรียน

5. พละอนามัยบังคับ เรียน 3 ปี

ปีละ 6 รายวิชา รวม 18 รายวิชา คือ สุขศึกษา (พ 101 ก) ยืดหยุ่น 1 (พ 101 ข) เทเบิลเทนนิส 1 (พ 101 ค) สุขศึกษา (พ 102 ก) ยืดหยุ่น 2 (พ 102 ข) เทเบิลเทนนิส 2 (พ 102 ค) สุขศึกษา (พ 203 ก) กรีฑา 1 (พ 203 ข) กระบี่ 1 (พ 203 ค) สุขศึกษา (พ 204 ก) กรีฑา 2 (พ 204 ข) กระบี่ 2 (พ 204 ค) สุขศึกษา (พ 305 ก) บาสเกตบอล (พ 305 ข) ตะกร้อ 1 (พ 305 ค) สุขศึกษา (พ 306 ก) บาสเกตบอล 1 (พ 306 ข) ตะกร้อ 2 (พ 306 ค) รายวิชาละ 0.5 หน่วยการเรียน รวม 9 หน่วยการเรียน

6. ศิลปศึกษาบังคับ เรียน 2 ปี

ปีละ 4 รายวิชา รวม 8 รายวิชา คือ ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 101) ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 102) ดนตรีศึกษา (ศ 103) ดนตรีศึกษา (ศ 104) ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 205) ทัศนศิลป์ศึกษา (ศ 206) ดนตรีศึกษา (ศ 207) และดนตรีศึกษา (ศ 208) รายวิชาละ 0.5 หน่วยการเรียน รวม 4 หน่วยการเรียน

7. การงานบังคับ ให้เลือกเรียน

3 ปี ปีละ 2 รายวิชา รวม 6 รายวิชา คือ การดูแลรักษายาน (ง 101) การดูแลรักษายาน (ง 102) การดูแลรักษายาน (ง 203) การดูแลรักษายาน (ง 204) การดูแลรักษายาน (ง 305) และการดูแลรักษายาน (ง 306) รายวิชาละ 2 หน่วยการเรียน รวม 12 หน่วยการเรียน

2. ต้องเข้าร่วมกิจกรรมและมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน จะเห็นได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ การวัดและประเมินผล ใหม่อีกขณะกว้าง ๆ ยืดหยุ่นได้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง ให้เข้ากับสภาพท้องถิ่น โรงเรียน ในการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมไทย หลักสูตรได้ส่งเสริมโดยกำหนดให้วัดและประเมินผลโดยการศึกษาคะแนน ระหว่างภาคเรียน ให้คิดจากผลสอบระหว่างเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ งานที่มอบหมาย วิธีการทำงาน และพัฒนาการในด้านเจตคติ ความสนใจ หรือบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ เพื่อให้สามารถวัดผลได้ครอบคลุม จุดประสงค์รายวิชาซึ่งมีทั้งด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และการปฏิบัติ พร้อมทั้งกำหนดให้ครูวัดผลระหว่างเรียนโดยทำแบบทดสอบย่อย ๆ และ ให้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการวัดกับแบบทดสอบที่ใช้ เช่น ต้องการ วัดความคิดเห็น ความคิดริเริ่มควรใช้ข้อสอบอัตนัย

สำหรับรายวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา เป็น วิชาที่หลักสูตรกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาวิชา โดยส่งเสริมการอนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมในระดับมาก หลักสูตรได้กำหนดให้ผู้ที่จบหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 ต้องได้นหน่วยการเรียนไม่ต่ำกว่า 85 หน่วยการเรียน โดย ต้องได้นหน่วยการเรียนของวิชาบังคับ ภาษาไทย และสังคมศึกษาครบ

สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ในด้านวิธีการประเมินผล และเกณฑ์การ จบหลักสูตรสอดคล้องกับจุดหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา และเนื้อหาวิชา ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย

การศึกษาวិเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ในด้านประเพณี ภาษาไทย ค่านิยม ก้าวรึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ สรุปผลได้ ดังนี้

คำนจุกประสงค์การเรียนรู้อย่างวิชา หลักสูตรส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมาก โดยกำหนดให้กลุ่มวิชาภาษาไทย ส่งเสริมวัฒนธรรมในภาษาไทย และค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ส่งเสริมวัฒนธรรมในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ ค่านิยม การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกลุ่มวิชาการงานอาชีพ ส่งเสริมวัฒนธรรมในค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ ค่านิยมการประหยัดและออม และค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย

คำนเนื้อหาวิชา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมาก โดยกำหนดให้ทุกกลุ่มวิชาที่ศึกษามีเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมค่านิยมพื้นฐานทั้ง 5 ค่าน คือ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อ ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กลุ่มภาษารายวิชาภาษาไทย ส่งเสริมวัฒนธรรมภาษาไทย นอกเหนือจากการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในค่านิยม และกลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาวิชาส่งเสริมวัฒนธรรมทุกค่านที่ศึกษา

ข้อค้นพบ ที่ได้จากการวิจัยเอกสาร สรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาวิชา ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมทุกค่านที่ศึกษา

2. เนื้อหาวิชา ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของทุกกลุ่มวิชาที่ศึกษา คือ กลุ่มภาษา (วิชาภาษาไทย) กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ และกลุ่มการงานอาชีพ ส่งเสริมวัฒนธรรมค่านิยม 5 ค่าน คือ ค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมการประหยัดและออม ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย ค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3. อัตราเวลาเรียนที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา เนื้อหาวิชาของกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ที่ส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย โดยกำหนดอัตราเวลาเรียนให้มากที่สุด คือ 5 คาบ ต่อสัปดาห์

4. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย กล่าวคือ กำหนดให้คิดคะแนนระหว่างภาคเรียน โดยคิดจากผลสอบระหว่างเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ งานที่มอบหมาย วิธีการทำงานและพัฒนาการ ในด้านเจตคติ ความสนใจ และบุคลิกภาพอื่น และใช้แบบทดสอบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด นอกจากนี้ยังกำหนดเกณฑ์ผู้ที่จะจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น จะต้องได้หน่วยการเรียนไม่ต่ำกว่า 85 หน่วยการเรียน โดยต้องได้หน่วยการเรียนของวิชาบังคับภาษาไทยและสังคมศึกษารวม

5. วัฒนธรรมค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และรับผิดชอบต่อได้รับการส่งเสริมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย

จากผลการวิจัยเอกสาร สรุปได้ว่า หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เอื้ออำนวยต่อการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย แต่การจัดการศึกษาเพื่อจุดมุ่งหมายดังกล่าว จะมีผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับครู ผู้นำหลักสูตรไปใช้ เป็นสำคัญ ครูจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องวัฒนธรรม จึงสามารถตีความหมาย และกำหนดรายละเอียดก่อนนำไปสอน โดยให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนเห็นความสำคัญว่า การจัดปัจจัยหรือสภาพต่าง ๆ ในโรงเรียน เป็นสิ่งจำเป็น ช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย เช่น การกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ การเขียนป้ายคำขวัญ ปรัชญาโรงเรียน การจัดบริเวณโรงเรียนให้สะอาดร่มรื่น น่ายุอาศัย การจัดป้ายนิเทศ เทอคทุนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องมีความรู้เรื่องวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการสอนโดยตรง โดยการสอดแทรก หรือจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดจนเห็นความสำคัญของการเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องวัฒนธรรม การจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ก็จะมีผลสำเร็จสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์อุณหูมิง เต็มสิริ บุญยสิงห์ ประธานอนุกรรมการชำระวัฒนธรรมไทย สำนักวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมการเอกลักษณ์ของไทย สำนักนายกรัฐมนตรี
2. นายพะยอม แก้วกำเนิด รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ตำแหน่งขณะให้สัมภาษณ์)
3. คร.เกียรติศักดิ์ วิชยานันท์ หัวหน้างานเผยแพร่วัฒนธรรมเคลื่อนที่ วิชาการแผนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม
4. นายประยูร จรรยาวัฒน์ นักเขียนอิสระ
5. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนกิจกรรมสังคม ธนาคารกรุงเทพจำกัด

ข้อมูลที่ไ้จากการสัมภาษณ์ สรุปไ้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ในการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย ผลการสัมภาษณ์พบว่าจุดหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรไ้ถูกกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ แต่ทั้งจุดหมาย เนื้อหา อัตรเวลาเรียนและการวัดและประเมินผล ผู้สร้างหลักสูตร⁴⁶ ไ้สร้างไว้อย่างสอดคล้องกัน โดยเฉพาะในค้ำจุดหมายจะครอบคลุมว่า เมื่อทำการสอนแล้วต้องการให้ผู้เรียนไ้รับความรู้หรือรู้จักนำไปปฏิบัติหรือเพื่อไ้เกิดความเข้าใจ มีคลอสนในเรื่องที่สอน สำหรับในเรื่องของวัฒนธรรมและการอนุรักษ์ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยนั้น ผู้ไ้หลักสูตรควรรำแนวพื้นฐานเบื้องต้นของหลักสูตรไปทำความเข้าใจ และวิเคราะห์หาสาระของวัฒนธรรมในหลักสูตรไ้ไ้ ทั้งนี้เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสม และการดำเนินการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ ส่วนจุดหมายของการสอนเพื่อการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย

⁴⁶ สัมภาษณ์ พะยอม แก้วกำเนิด, รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ,

นั้น ควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้และเกิดคุณธรรม ดังนั้นการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ไปใช้เพื่อการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์หาสาระทางวัฒนธรรมของผู้ใช้หลักสูตร เป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ตามผลการสัมภาษณ์ข้างต้นนี้ขัดแย้งกับคำสัมภาษณ์ของเต็มสิริ บุญยสิงห์ ที่กล่าวว่า "... หลักสูตรไม่เอื้ออำนวยต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมไทย เช่น การสอนภาษาไทยสอนแบบฝรั่ง... ไม่มีการสะกดหรือการผันวรรณยุกต์..." นอกจากนี้การจัดกิจกรรมนักเรียนที่มีบทบาทเด่นชัดในการสร้างเสริมวัฒนธรรมไทย ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ด้วยเหตุที่หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 จะส่งเสริมการอนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับผู้ใช้หลักสูตรดังกล่าวมาแล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ผู้ใช้หลักสูตรควรทำความเข้าใจถึงสาระสำคัญของหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อที่จะจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
2. ผู้ใช้หลักสูตรควรเข้าใจถึงวัฒนธรรมสาขาต่าง ๆ ของวัฒนธรรมด้วย
3. ในการสอน เรื่องวัฒนธรรม ควรสอนสาระสำคัญของวัฒนธรรมและชี้ให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมที่มีต่อการพัฒนาสังคม
4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมและหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ควรศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสาระสำคัญ

2. สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลในการเสริมสร้างและทำลายวัฒนธรรมไทย ซึ่งได้แก่ ครู เพื่อน วัฒนธรรมตะวันตก สื่อมวลชน ผู้ปกครองและค่านิยมในสังคม โดยสรุปเป็นเรื่อง ๆ ได้ดังนี้

⁴⁷ สัมภาษณ์ เต็มสิริ บุญยสิงห์, ประธานอนุกรรมการชำระวัฒนธรรมไทย, 15 ตุลาคม 2528.

2-1 ครู เนื่องจากแบบอย่างที่ไม่ดีทางวัฒนธรรมได้กลายเป็นสิ่งแวดล้อมไปแล้ว ⁴⁸ ดังนั้นครูจึงควรเป็นผู้แก้ปัญหามากกว่าที่จะเป็นผู้สร้างปัญหาทางวัฒนธรรมให้กับสังคม ในฐานะที่ครูเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนอย่างมาก ครูจึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งในด้านการใช้ภาษา การพูด การแต่งกาย ความประพฤติ และกิจกรรมรยาสส่วนสา เหตุที่ทำให้ครูเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีนั้น มิได้มีสาเหตุมาจากเงื่อนไขทางเศรษฐกิจ ⁴⁹ ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับครูสรุปได้ดังนี้

1. ในกรณีครูเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี เพราะถูกบีบคั้นจากสภาพทางเศรษฐกิจ รัฐควรจัดสวัสดิการทางด้าน การครองชีพ การรักษาพยาบาลให้ครูมีการกินอยู่ที่ดี

2. ควรกำหนดขั้นตอนการคัดเลือกผู้ที่จะเรียนครูหรือสอบบรรจุ เป็นครูสอบผ่านแบบสอบวัดเจตคติ (Attitude Test) เสียก่อนเพื่อให้ได้คนดีมาเป็นครู

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมครูประจำการบ่อย ๆ เพื่อปลูกฝังการ เป็นแบบอย่างที่ดีของครูและควรหามาตรการที่จะสร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบความ เป็นครูของครูด้วย

2-2 เพื่อน ภัย เหตุที่เพื่อนมีอิทธิพลโดยตรงต่อนักเรียนในทุก ๆ ด้าน เพราะเพื่อนสามารถเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนได้ ดังนั้นผู้ปกครอง และครูควรได้ติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดขึ้นได้ทัน เหตุการณ์

2-3 วัฒนธรรมตะวันตก เนื่องจากเกิดต้องการความเป็นตัวของตัวเองสูง จึงมักแสวงหาจากสิ่งแวดล้อม โรงเรียนและครอบครัวจึงไม่มีอิทธิพลที่จะดึงดูด

⁴⁸ สัมภาษณ์ นายวรัตน์ พงษ์ไพฑูย์, ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนกิจกรรมสังคม ศึกษาคารกรุงเทพจำกัด, 11 ตุลาคม 2528.

⁴⁹ สัมภาษณ์ เกียรติศักดิ์ อิชยานันท์, "หัวหน้างาน เผยแพร่วัฒนธรรมเคลื่อนที่ รักษาการแทนผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรม, 11 ตุลาคม 2528. —

นักเรียนได้เท่ากับวัฒนธรรมตะวันตกที่เข้ามาอย่างรวดเร็วและรุนแรง⁵⁰ นักเรียนจึงมักเลียนแบบและถือเอาวัฒนธรรมตะวันตกเป็นแบบอย่าง และด้วยเหตุนี้การสกัดกั้นการเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกจึงเป็นไปได้ยาก ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรสอนให้เด็กยี่สิบในวัฒนธรรมว่าเป็นสิ่งที่ล้าสมัย
2. ควรบรรจุหลักสูตร เรื่องวัฒนธรรมให้เรียน โดยเฉพาะในวิทยาลัยครูซึ่งเป็นแหล่งผลิตครู
3. เนื่องจากวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามากับสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ทั้งทีวีและวิทยุ ดังนั้นจึงควรมีการผลิตสารที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย เพื่อใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่วัฒนธรรมของไทย

2.4 สื่อมวลชน ถือเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนและเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต สื่อมวลชนในปัจจุบันมีจุดมุ่งหมายในการหารายได้มากเกินไป จึงมักมีอิทธิพลในการทำลายวัฒนธรรมไทยเป็นอย่างมาก⁵¹ ดังนั้นจึงควรมีการแก้ไขโดย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมควรป้อนข้อมูลและข่าวสารเกี่ยวกับวัฒนธรรมให้สื่อมวลชนเผยแพร่
2. สื่อมวลชนทุกอย่างควรร่วมมือกันต่อต้านรายการที่มีส่วนทำลายวัฒนธรรมไทย
3. รัฐควรควบคุมการเผยแพร่รายการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด

2.5 ผู้ปกครอง ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังให้เยาวชนยี่สิบในวัฒนธรรมไทยได้มาก นอกเหนือจากวัดและโรงเรียน แต่ผู้ปกครองอาจจะเลินเล่อในการอบรมสั่งสอนของตน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาการศึกษา ความสำนึกในความสำคัญของพ่อแม่ และปัญหาผู้ปกครองขาดพื้นฐานปรัชญาชีวิตทางพุทธศาสนา ผู้ให้สัมภาษณ์จึงได้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้⁵²

⁵⁰ สัมภาษณ์ เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนกิจกรรมสังคมชนาการ กรุงเทพมหานคร, 11 ตุลาคม 2528.

⁵¹ สัมภาษณ์ ประยูร จรรยาวัฒน์, นักเขียนอิสระ, 11 ตุลาคม 2528.

⁵² สัมภาษณ์ เค็มสิริ บุญยสิงห์, ประธานอนุกรรมการชมรมวัฒนธรรมไทย, 15 ตุลาคม 2528.

1. ควรมีการให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปก่อนแต่งงาน เพื่อให้
เกิดความสำนึกในการทำหน้าที่ของพ่อแม่ที่ถูกต้องและมีความรู้ในการ เลี้ยงดูบุตร เพื่อให้
ยึดมั่นในวัฒนธรรมไทย

2. ควรให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในเรื่องการศึกษาสำหรับผู้ที่เป็น
พ่อแม่ (parent education) โดยอาจผ่านทางสื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ โปสเตอร์
เรื่องการอบรมเลี้ยงดูและ เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่อง วัฒนธรรมไทย

3. ควรมีการบรรจุเรื่องการศึกษาสำหรับผู้ที่เป็นพ่อแม่
(parent education) ไว้ในหลักสูตร เพื่อให้ความรู้ในการเตรียมตัวเป็นพ่อแม่กับ
ผู้เรียน

4. สมาคมครูผู้ปกครองควรมีบทบาทในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
เรื่อง การ เลี้ยงดูบุตรและควรมีการพบปะติดต่อกันระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนมากกว่า
ปีละครั้ง

ค่านิยมในสังคม ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ซึ่งกำหนดโดยสำนักงาน
คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ นั้น เป็นค่านิยมที่ดีและสมควรปฏิบัติให้มีขึ้น เกิดขึ้น โดยที่
การจะจัดให้มีขึ้นหรือ เกิดค่านิยมขึ้น ใดนั้น จะต้องเกิดจากประสบการณ์ มีการลงมือกระทำ
และเกิดจากจิตสำนึกของผู้ปฏิบัติด้วย นอกจากนี้การสร้างค่านิยมให้ เกิดในตัวบุคคลนั้น
ควร เริ่มจากครอบครัวโดยพ่อแม่เป็นผู้ฝึก และเมื่อเด็กเติบโตขึ้น โรงเรียนก็จะช่วย
เสริมให้ด้วย เด็ก ดังนั้นหลักสูตรทุกระดับชั้นจึงควรบรรจุหลักสูตรในการสร้างค่านิยมไว้ด้วย
โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบควรดำเนินการหาวิธีส่งเสริมตามความ เหมาะสมของแต่ละระดับ

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด
ให้โรงเรียนจัดขึ้นนั้น สามารถส่งเสริมวัฒนธรรมได้โดย

1. การอนุรักษ์ รักษา แก่นสารของสาระให้คงอยู่
2. การฟื้นฟู
3. การเผยแพร่และส่งเสริมให้กว้าง
4. การพัฒนาให้ดีขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ตามลำดับเรื่องดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นครู

ตารางที่ 1 สถานภาพของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N=300	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	104	34.6
	หญิง	196	65.3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N=300	ร้อยละ
2	อายุ		
	21 - 25 ปี	10	3.3
	26 - 30 ปี	81	27.0
	31 - 35 ปี	100	33.3
	36 - 40 ปี	41	13.7
	41 - 46 ปี	31	10.3
	46 ปีขึ้นไป	37	12.3
3	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	ต่ำกว่า 5 ปี	26	8.6
	5 - 9 ปี	129	43.0
	10 - 14 ปี	54	18.0
	15 - 19 ปี	24	8.0
	20 ปีขึ้นไป	67	22.3
4	วุฒิทางการศึกษาสูงสุด		
	ป.กศ. ชั้นสูงหรือเทียบเท่า	16	5.3
	ป.วส. หรือเทียบเท่า	3	1.0
	ปริญญาตรี	267	89.0
	ปริญญาโทหรือเทียบเท่า	14	4.7
5	กลุ่มวิชาที่สอน		
	ภาษา (ภาษาไทย)	89	29.6
	สังคมศึกษา	98	32.6
	พัฒนาบุคคลิกภาพ	67	22.3
	การงาน-อาชีพ	46	15.3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N=300	ร้อยละ
6	งานพิเศษที่ทำนอกเหนือจากงานสอน		
	งานฝ่ายปกครอง	29	9.6
	งานฝ่ายวิชาการ	50	17.6
	งานฝ่ายบริการ	58	19.3
	งานฝ่ายกิจกรรมนักเรียน	143	47.6
	งานฝ่ายธุรการ	11	3.6
	อื่น ๆ เช่น		
	โครงการอาหารกลางวันสำหรับ เด็กยากจน	3	1.0
	งานสมาคมครูผู้ปกครอง	2	0.6
	งานสหกรณ์ออมทรัพย์ครูของโรงเรียน	2	0.6
	ร้านค้าสหกรณ์ของโรงเรียน	2	0.6
7	การเข้าร่วมการอบรมความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย		
	เคย	92	30.6
	ไม่เคย	208	69.3
8	ถ้าเคย ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ได้รับ		
	การอบรม		
	ประเพณี	30	32.6
	ภาษาไทย	21	22.8
	ค่านิยมพื้นฐาน	31	33.6
	อื่น ๆ เช่น		
	พุทธศาสนา	6	6.52
	จริยธรรม	4	4.34

ตารางที่ ๔ (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N=300	ร้อยละ
9	ความคิดเห็นเกี่ยวกับ "วัฒนธรรม"		
	วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	15	5.0
	วัฒนธรรมต่างชาติ เป็นสิ่งที่สมควรรับมาปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสังคมให้ทันสมัย	3	1.0
	วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อม บุคคลในสังคมอาจยอมรับวัฒนธรรมใหม่ได้ โดยเลือกเฉพาะสิ่งที่เหมาะสมมาปรับปรุง วัฒนธรรมของตน	282	94.0
10	ความคิดเห็น เกี่ยวกับวิธีอนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรมที่เหมาะสมที่สุด		
	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมใหม่	6	2.0
	น้อมถือปฏิบัติวัฒนธรรมไทยอย่างเคร่งครัด	15	5.0
	ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ถ้ายกความรู้ให้ผู้อื่น ปรับปรุงและนำ วัฒนธรรมไทยไปใช้ให้เหมาะสมกับสังคม	279	93.0

จากตาราง สรุปได้ว่า สถานภาพของครูเป็นดังนี้

- เพศ จำนวนครูซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นหญิงมากกว่าชาย คือ เป็นหญิงร้อยละ 65.3 และเป็นชายร้อยละ 34.6
- อายุ ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 33.3 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.0 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 3.3 มีอายุระหว่าง 21-25 ปี

3. ประสิทธิภาพในการทำงาน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 43.0 มีประสิทธิภาพในการทำงานระหว่าง 5-9 ปี รองลงมาร้อยละ 22.3 มีประสิทธิภาพในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 8.0 มีประสิทธิภาพในการทำงานระหว่าง 15-19 ปี

4. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 89.0 มีวุฒิปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 5.3 มีวุฒิป.กศ.ชั้นสูงหรือเทียบเท่า และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.0 มีวุฒิป.วส.หรือเทียบเท่า

5. กลุ่มวิชาที่สอน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 32.6 สอนกลุ่มวิชาสังคมศึกษา รองลงมาร้อยละ 29.6 สอนกลุ่มวิชาภาษา (ภาษาไทย) และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 15.3 สอนกลุ่มวิชาการงาน-อาชีพ

6. งานพิเศษที่ทำนอกเหนือจากงานสอน ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 47.6 มีงานพิเศษคืองานฝ่ายกิจกรรมนักเรียน รองลงมาร้อยละ 17.6 มีงานพิเศษคือ งานฝ่ายวิชาการและครู จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.6 มีงานพิเศษคืองานสมาคมครูผู้ปกครอง งานสหกรณ์ออมทรัพย์ของโรงเรียน และงานร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน

7. การยอมรับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 69.3 ไม่เคยยอมรับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย และครูที่เคยยอมรับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยมีเพียงร้อยละ 30.6

8. ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ครูเคยได้รับการอบรม ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 33.6 ได้รับการอบรมในค่านิยม รองลงมาร้อยละ 32.6 ได้รับการอบรมในค่านประเพณี และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.34 ได้รับการอบรมในค่านจริยธรรม

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 94.0 มีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อม บุคคลในสังคมอาจยอมรับวัฒนธรรมใหม่ได้โดยเลือกเฉพาะสิ่งที่เหมาะสมมาปรับปรุงวัฒนธรรมของตน รองลงมาร้อยละ 5.0 มีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คงที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.0 มีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมต่างชาติเป็นสิ่งที่ควรนำมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาสังคมให้ทันสมัย

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชิอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสม ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 93.0 มีความคิดเห็นว่าวิชิอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสม คือการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่น ปรับปรุง และนำวัฒนธรรมไทยไปใช้ให้เหมาะสมกับสังคม รองลงมาร้อยละ 5.0 มีความคิดเห็น ว่าวิชิอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสมคือ การยึดถือปฏิบัติวัฒนธรรมไทยอย่างเคร่งครัด และครูจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 2.0 มีความคิดเห็นว่า วิชิอนุรักษและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่เหมาะสมคือ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N= 240	ร้อยละ
1	เพศ		
	ชาย	132	55.0
	หญิง	108	45.0
2	อายุ		
	10 - 12 ปี	4	1.6
	13 - 15 ปี	220	91.6
	16 ปีขึ้นไป	16	6.6
3	ศาสนา		
	พุทธ	236	98.3
	อิสลาม	2	0.80
	คริสต์	2	0.80
4	การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนหรือชุมชนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมในค่านับประเพณี ภาษาไทยและค่านิยมพื้นฐาน		
	เคย	127	52.9
	ไม่เคย	113	47.0
5	เหตุผลที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม		
	โรงเรียนไม่ไ้จัด	20	8.3
	ไม่สนใจ	27	11.25
	ไม่มีความรู้พอที่จะเข้าร่วม	17	7.08
	ไม่มีเวลา	30	12.5
	ไม่ทราบ	19	7.91

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานภาพ	จำนวน/คน N= 240	ร้อยละ
6	การเข้ารับการอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยในคำ ประเพณี ภาษาไทยและค่านิยมพื้นฐาน		
	เคย	69	28.75
	ไม่เคย	171	71.25
7	ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เคยอบรม		
	คำประเพณี	20	6.6
	คำภาษาไทย	17	5.6
	ค่านิยมพื้นฐาน	32	10.6

จากตาราง สรุปได้ว่า สถานภาพของนักเรียนเป็นดังนี้

- เพศ จำนวนนักเรียนซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นชายมากกว่าหญิง
คือเป็นชายร้อยละ 55.0 และเป็นหญิงร้อยละ 45.0
- อายุ นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 91.6 มีอายุระหว่าง 13-15 ปี
รองลงมาร้อยละ 6.6 มีอายุระหว่าง 16 ปีขึ้นไป และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 1.6
มีอายุระหว่าง 10-12 ปี
- ศาสนา นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 98.3 นับถือศาสนาพุทธ รองลงมา
ร้อยละ 0.80 นับถือศาสนาคริสต์และศาสนาอิสลาม
- การเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนหรือชุมชนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม
นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 52.9 เคยเข้าร่วมกิจกรรม และนักเรียนจำนวนร้อยละ 47.0
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม
- เหตุผลที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรม นักเรียนส่วนใหญ่

ร้อยละ 12.50 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเพราะไม่มีเวลา รองลงมาร้อยละ 11.25 ไม่เข้าร่วมกิจกรรมเพราะไม่สนใจ และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 7.08 ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเพราะไม่มีความรู้พอที่จะเข้าร่วม

6. การเข้ารับการอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมในค่านิยมพื้นฐาน ภาษาไทย และค่านิยมพื้นฐาน นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 71.25 ไม่เคยเข้ารับการอบรม และนักเรียนร้อยละ 28.75 เคยเข้ารับการอบรม

7. ความรู้เรื่องวัฒนธรรมไทยที่เคยอบรม นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 10.6 เคยรับการอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมค่านิยมพื้นฐาน รองลงมาร้อยละ 6.6 เคยอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมค่านิยมพื้นฐาน และนักเรียนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 5.6 เคยรับการอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมค่านิยมพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ตารางที่ 6 ค่าร้อยละของจำนวนครูที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา
ในค่าน้ำหนักสูงสุดเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์รายวิชาในการสอนเรื่อง
วัฒนธรรม

วัฒนธรรมค่าน	จุดประสงค์รายวิชา กำหนดให้สอน		จุดประสงค์รายวิชา ไม่กำหนดให้สอน	
	จำนวนครู	ร้อยละ	จำนวนครู	ร้อยละ
1. ประเพณี	172	57.3	103	34.3
2. ภาษาไทย	137	45.7	135	45.0
3. การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	203	67.7	79	26.3
4. การประหยัดและออม	196	65.0	83	27.7
5. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	201	67.0	82	27.3
6. การปฏิบัติความคุณธรรมของศาสนา	186	62.0	95	31.7
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	181	60.3	97	32.3

จากตาราง แสดงว่าครูมีความคิดเห็นว่าหลักสูตรกำหนดจุดประสงค์รายวิชาให้
สอนเรื่องวัฒนธรรมที่มีค่าสูงสุดได้แก่ วัฒนธรรมค่านการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมี
ความรับผิดชอบต่อ คิดเป็นร้อยละ 67.7 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมค่านการมีระเบียบวินัย
และเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 67.0 และความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดได้แก่วัฒนธรรม
ค่านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 45.7

สำหรับวัฒนธรรมที่หลักสูตรไม่กำหนดจุดประสงค์รายวิชาให้สอน ครูมีความคิดเห็น
ว่าวัฒนธรรมค่านภาษาไทยมีค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมค่าน
ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 34.3 และค่าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดได้แก่วัฒนธรรมค่านการพึ่ง
ตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบต่อ คิดเป็นร้อยละ 26.3

ตารางที่ 7 คำร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ
การจัดการศึกษา คำหลักสูตรเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาให้เรียนเรื่อง
วัฒนธรรม

วัฒนธรรมด้าน	มีเนื้อหาให้เรียน				ไม่มีเนื้อหาให้เรียน			
	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ
1. ประเพณี	198	66.0	219	91.2	74	24.7	9	3.7
2. ภาษาไทย	151	50.3	234	97.5	114	38.0	4	1.7
3. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	216	72.0	222	92.5	64	21.3	13	5.4
4. การประหยัดและ ออม	197	65.7	224	93.3	79	26.3	12	5.0
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	211	70.3	219	91.2	73	24.3	10	4.2
6. การปฏิบัติความคุ ษธรรมของศาสนา	204	68.0	222	92.5	75	25.0	12	5.0
7. การรักษา ศาสนา พระมหากษัตริย์	190	63.3	215	89.6	88	29.3	18	7.5

จากตาราง จะเห็นได้ว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับหลักสูตร
ที่กำหนดเนื้อหาให้เรียนเรื่องวัฒนธรรม โดยครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมด้านที่หลักสูตร
กำหนดเนื้อหาให้เรียนที่มีค่าสูงสุดได้แก่ วัฒนธรรมเรื่อง การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมี
ความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 72.0 แต่นักเรียนคิดว่าได้แก่ วัฒนธรรมด้านภาษาไทย คิดเป็น
ร้อยละ 97.5 รองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมด้าน การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมายและ
การประหยัดและออม (ความคิดเห็นของครู คิดเป็นร้อยละ 70.3 นักเรียน คิดเป็นร้อยละ

93.3 ตามลำดับ) และวัฒนธรรมค่านิยมหลักที่กำหนดเนื้อหาให้เรียนที่มีค่าต่ำสุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 50.3 แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการรักษชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 89.6

วัฒนธรรมค่านิยมหลักที่ครูไม่กำหนดเนื้อหาให้เรียน พบว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมค่านิยมหลักที่กำหนดเนื้อหาให้เรียนมีค่าสูงสุดคือ ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 38.0 แต่นักเรียนคิดว่าได้แก่ค่านิยมการรักษชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมาครูคิดว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการรักษชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 29.3 แต่นักเรียนคิดว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 5.4 และวัฒนธรรมค่านิยมหลักที่ครูไม่กำหนดเนื้อหาให้เรียนที่มีค่าต่ำสุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 21.3 แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ วัฒนธรรมค่านิยมภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 1.7

ตารางที่ 8 คำร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา ด้านหลักสูตรเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเวลา กับ เนื้อหา เรื่อง
วัฒนธรรม

วัฒนธรรมด้าน	ความสัมพันธ์ของเวลา กับ เนื้อหาเหมาะสม				ความสัมพันธ์ของเวลา กับ เนื้อหาไม่เหมาะสม			
	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ
1. ประเพณี	156	52.0	144	60.0	58	19.3	78	32.5
2. ภาษาไทย	146	48.7	162	67.5	23	7.7	74	30.8
3. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	207	69.0	138	57.5	34	11.3	86	35.8
4. การประหยัดและ ออม	197	65.7	129	53.7	26	8.7	95	39.6
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	188	62.7	116	48.3	38	12.7	102	42.5
6. การปฏิบัติตามคุณ- ธรรมของศาสนา	185	61.7	121	50.4	40	13.3	100	41.6
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	186	62.0	131	54.6	28	9.3	85	35.4

จากตาราง จะเห็นได้ว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องความ
เหมาะสมของเวลาที่กำหนดกับ เนื้อหา เรื่องวัฒนธรรม โดยครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมด้าน
ที่หลักสูตรกำหนดเวลาให้เหมาะสมกับ เนื้อหามากที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร
และมีความรับผิดชอบต่อ คิดเป็นร้อยละ 69.0 แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ได้แก่ วัฒนธรรม
ด้านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาครูมีความคิดเห็นว่า ได้แก่ วัฒนธรรมด้าน

การประหยัดและออม คิดเป็นร้อยละ 65.7 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าไ้แก่วัฒนธรรม
 คำนประเพณี คิดเป็นร้อยละ 60.0 และวัฒนธรรมค่านที่หลักสูตรกำหนดเวลาให้เหมาะสม
 กับเนื้อหาน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าไ้แก ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 48.7 แต่
 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็น
 ร้อยละ 48.3

ในเรื่องความไม่เหมาะสมของเวลาที่กำหนดกับเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรม ครูและ
 นักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมค่านที่หลักสูตรกำหนด
 เวลาไม่เหมาะสมกับเนื้อหามากที่สุดคือ ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 19.3 แต่นักเรียนมี
 ความคิดเห็นว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่านการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ
 42.5 รองลงมาครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่านการปฏิบัติ
 ตามคุณธรรมของศาสนา ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 13.3 ความคิดเห็นของนักเรียน
 คิดเป็นร้อยละ 41.6 และวัฒนธรรมเรื่องที่หลักสูตรกำหนดเวลาไม่เหมาะสมกับเนื้อหา
 น้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่านภาษาไทย
 ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 7.7 และความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 30.8

ตารางที่ 9 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาค้นหลักสูตรเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของเนื้อหาเรื่อง
วัฒนธรรมกับเวลาที่กำหนดให้สอน

วัฒนธรรม	ความสัมพันธ์ของ เวลา กับ เนื้อหา ไม่เหมาะสม							
	เวลามาก				เวลาน้อย			
	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ
1. ประเพณี	11	3.6	8	3.3	47	15.6	70	29.2
2. ภาษาไทย	11	3.6	54	22.5	12	4.0	20	8.3
3. การพึ่งตนเอง ชยัน หมั่นเพียรและความ รับผิดชอบ	11	3.6	18	7.5	23	7.6	68	28.3
4. การประหยัดและ ออม	11	3.6	12	5.0	15	5.0	83	34.6
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	12	4.0	40	16.7	26	8.6	62	25.8
6. การปฏิบัติตามคุณ- ธรรมของศาสนา	12	4.0	20	8.3	28	9.3	80	33.3
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	12	4.0	37	15.4	16	5.3	48	20.0

จากตาราง จะเห็นได้ว่า ครูมีความคิดเห็นว่า เนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมกับเวลาที่กำหนดให้ไม่เหมาะสมเพราะเวลามากไป ที่มีค่าสูงสุดได้แก่วัฒนธรรมด้านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย วัฒนธรรมด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาและวัฒนธรรมด้านการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 4.0 และค่าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด

ได้แก่ วัฒนธรรมค่านประเพณี ค่านภาษาไทย ค่านการพึ่งตนเอง ชัยนหมั่นเพียร และมีความ
รับผิดชอบ และวัฒนธรรมค่านการประหยัดและออม คิดเป็นร้อยละ 3.6

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมข้อที่กำหนดเวลามาก มีค่าสูงสุด
ได้แก่ วัฒนธรรมค่านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมค่านการ
มีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 16.7 และค่าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด
ได้แก่ วัฒนธรรมค่านการประหยัดและออม คิดเป็นร้อยละ 5.0

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ เนื้อหา เรื่องวัฒนธรรมกับ เวลาที่กำหนดให้ไม่เหมาะสม
เพราะเวลาน้อยไป ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่
วัฒนธรรมค่านประเพณี คิดเป็นร้อยละ 15.6 แต่นักเรียนคิดว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านการประหยัด
และออม คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมา ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า
ได้แก่วัฒนธรรมค่านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ
9.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 33.3) ค่าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด ครูและนักเรียนมีความ
คิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านภาษาไทย ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 4.0
นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 8.3)

ตารางที่ 10 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา คำนึงกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับโอกาสการสอน
เรื่องวัฒนธรรมของครู

วัฒนธรรมด้าน	มีโอกาสสอน				ไม่มีโอกาสสอน			
	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ	จำนวน ครู	ร้อยละ	จำนวน นักเรียน	ร้อยละ
1. ประเพณี	244	81.3	214	89.2	50	16.7	22	9.2
2. ภาษาไทย	231	77.0	229	95.4	55	18.3	10	4.2
3. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	278	92.7	219	91.2	20	6.7	19	7.9
4. การประหยัด และออม	264	88.0	218	90.8	32	10.7	18	7.5
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	283	94.3	220	91.7	13	4.3	15	6.3
6. การปฏิบัติตามคุณ- ธรรมของศาสนา	256	85.3	217	90.4	39	13.0	21	8.7
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	277	92.3	217	90.4	19	6.3	20	8.3

จากตาราง จะเห็นได้ว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องโอกาส
การสอนเรื่องวัฒนธรรมของครู โดยครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมด้านที่ครูมีโอกาสสอนมาก
ที่สุดคือ การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 94.3 แต่นักเรียนมีความคิดเห็น
ว่าได้แก่ด้านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 95.4 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมด้าน การพึ่งตนเอง
ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ และด้าน การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย (ความ
คิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 92.7 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 91.7 ตามลำดับ)

วัฒนธรรมค่านที่ครูมีโอกาสสอนน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 77.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านประเพณี คิดเป็นร้อยละ 89.2

วัฒนธรรมเรื่องที่ครูไม่มีโอกาสสอน ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูมีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมค่านที่ครูไม่มีโอกาสสอนมากที่สุดคือ ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 18.3 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านประเพณี คิดเป็นร้อยละ 9.2 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมค่านประเพณีและการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา (ความคิดเห็นของครู คิดเป็นร้อยละ 16.7 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 8.7 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่านที่ครูไม่มีโอกาสสอนน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ วัฒนธรรมค่านการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 4.3 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ วัฒนธรรมค่านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 4.2

ตารางที่ 11. ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับ
ลักษณะการสอน เรื่องวัฒนธรรมของครู

วัฒนธรรมด้าน	สอนโดยตรง				สอนโดยสอทดแทรก				สอนในกิจกรรมนักเรียน			
	ครู		นักเรียน		ครู		นักเรียน		ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเพณี	88	29.3	120	50.0	165	55.0	89	37.1	32	10.7	45	18.8
2. ภาษาไทย	108	36.0	204	85.0	130	43.3	29	12.1	12	4.0	27	11.2
3. การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ	132	44.0	92	38.3	152	50.7	114	47.5	33	11.0	62	25.8
4. การประหยัดและออม	119	39.7	95	39.6	147	49.0	113	47.1	25	8.3	45	18.8
5. การมีระเบียบวินัยและเคารพ กฎหมาย	138	46.0	73	30.4	168	56.0	123	51.2	34	11.3	69	28.7
6. การปฏิบัติตามคุณธรรมของ ศาสนา	107	45.7	98	40.8	158	52.7	98	40.8	19	6.3	58	24.2
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	116	38.7	73	30.4	187	62.3	112	46.7	39	13.0	68	28.3

จากตาราง จะเห็นได้ว่า ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในด้านลักษณะการสอน เรื่องวัฒนธรรมของครูโดยครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมค่าน้ำที่ครูสอนโดยตรงมากที่สุดคือการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 46.0 แต่นักเรียนคิดว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่าน้ำภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 85.0 รองลงมาไ้แก่ค่าน้ำการหึ่งตนเอง ชัยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ และค่าน้ำประเพณี (ความคิดเห็นของครู คิดเป็นร้อยละ 44.0 ความคิดเห็นของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 50.0 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่าน้ำที่ครูสอนโดยตรงน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าไ้แก่ ค่าน้ำประเพณี คิดเป็นร้อยละ 29.3 นักเรียนคิดว่าไ้แก่ค่าน้ำการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และการรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 30.4

วัฒนธรรมเรื่องทีครูสอนโดยสอคแทรกมากที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยครูมีความคิดเห็นว่าไ้แก่ค่าน้ำการรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 62.3 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าไ้แก่วัฒนธรรมค่าน้ำการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาไ้แก่วัฒนธรรมค่าน้ำการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และค่าน้ำการหึ่งตนเอง ชัยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ (ความคิดเห็นของครู คิดเป็นร้อยละ 56.0 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 47.5 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่าน้ำที่ครูสอนโดยสอคแทรกน้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอคคล้องกันว่าไ้แก่ค่าน้ำภาษาไทย (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 43.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 12.1)

วัฒนธรรมค่าน้ำที่ครูสอนในกิจกรรมนักเรียนมากที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยครูมีความคิดเห็นว่าไ้แก่ค่าน้ำการรักษาศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 13.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าไ้แก่ค่าน้ำการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 28.7 รองลงมาไ้แก่ค่าน้ำการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และการรักษาศาสนาและพระมหากษัตริย์ (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 11.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 28.3 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่าน้ำที่ครูสอนในกิจกรรมนักเรียนน้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอคคล้องกันว่าไ้แก่ ค่าน้ำภาษาไทย ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 4.0 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 11.2

ตารางที่ 12 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับวิธีการสอน เรื่องวัฒนธรรมของครู

วัฒนธรรมด้าน	สอนแบบบรรยาย		สอนแบบอภิปราย		สอนแบบแก้ปัญหา		สอนแบบสาธิต									
	ครู		นักเรียน		ครู		นักเรียน									
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
1. ประเพณี	159	53.0	149	62.1	37	12.3	34	14.2	10	3.3	5	2.1	18	6.0	24	10.0
2. ภาษาไทย	140	46.7	183	76.2	19	6.3	41	17.1	16	5.3	4	1.7	4	1.3	6	
3. ilarที่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	138	46.0	117	48.7	55	18.3	52	21.7	51	17.0	46	19.2	11	3.7	11	4.6
4. การประหยัดและ ออม	138	46.0	128	53.3	50	16.7	43	17.9	49	16.3	35	14.6	17	5.7	16	6.7
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพ กฎหมาย	143	47.7	95	39.6	71	23.7	52	21.7	33	11.0	41	17.1	23	7.7	32	13.3
6. การปฏิบัติตามคุณ- ธรรมของศาสนา	122	40.7	145	60.4	81	27.0	46	19.2	25	8.3	14	5.8	14	4.7	13	5.4
7. การรักษาที่ ศาสนา พระมหากษัตริย์	144	48.0	131	54.6	76	25.3	53	22.1	16	5.3	20	8.3	16	5.3	8	3.3

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องวิธีการสอนเรื่องวัฒนธรรมของครูที่เป็นการสอนแบบบรรยาย โดยครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยายมากที่สุดคือ ประเพณี คิดเป็นร้อยละ 53.0 นักเรียนคิดว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 76.2 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประเพณี (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 48.0 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 62.1 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยายน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คิดเป็นร้อยละ 40.7 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 39.6

วิธีการสอนของครูแบบอภิปราย ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ครูมีความคิดเห็นว่า วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายมากที่สุดคือค่านิยมการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คิดเป็นร้อยละ 27.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ เรื่องการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 22.1 รองลงมาได้แก่ค่านิยมการรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ค่านิยมการมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย และค่านิยมที่ตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 25.3 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 21.7 ตามลำดับ) วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบอภิปรายน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านิยมภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 6.3 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านิยมประเพณี คิดเป็นร้อยละ 14.2

วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบแก้ปัญหามากที่สุด คือค่านิยมที่ตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 17.0 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 19.2 รองลงมาครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันโดยครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านิยมการประหยัดและออม คิดเป็นร้อยละ 26.3 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านิยมการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ 17.1 วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบแก้ปัญหาน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ค่านิยมประเพณี คิดเป็นร้อยละ 3.3 นักเรียนคิดว่าได้แก่วัฒนธรรมค่านิยมภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 1.7

วิธีการสอนแบบสาธิต ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า วัฒนธรรม
ค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบสาธิตมากที่สุดคือค่านิยมมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
(ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 7.7 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 13.3) รองลงมาได้แก่
ค่านิยมประเพณี (ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 6.0, นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 10.0)
วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูใช้วิธีการสอนแบบสาธิตน้อยที่สุดคือ ภาษาไทย (ความคิดเห็นของครูคิด
เป็นร้อยละ 1.3, นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 2.5)

ตารางที่ 13 ค่าร้อยละของจำนวนครูที่แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาค้นกิจกรรมการเรียนการสอน เกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ เรื่องวัฒนธรรมของครู

วัฒนธรรมด้าน	วัดความรู้ความเข้าใจ		วัดการพัฒนาเจตคติ		วัดการปฏิบัติจริง	
	จำนวนครู	ร้อยละ	จำนวนครู	ร้อยละ	จำนวนครู	ร้อยละ
1. ประเพณี	114	38.0	31	10.3	49	16.3
2. ภาษาไทย	124	41.3	12	4.0	36	12.0
3. การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและ มีความรับผิดชอบ	71	23.7	59	19.7	111	37.0
4. การประหยัดและ อดออม	85	28.3	55	18.3	91	30.3
5. การมีระเบียบวินัย และเคารพกฎหมาย	105	35.0	33	11.0	114	38.0
6. การปฏิบัติตามคุณ- ธรรมของศาสนา	91	30.3	57	19.0	74	24.7
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	96	32.0	66	22.0	63	21.0

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นว่าวัฒนธรรมด้านที่ครูวัดผลการเรียนรู้โดยวัดความรู้ความเข้าใจมากที่สุดคือ วัฒนธรรมด้านภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาได้แก่วัฒนธรรมด้านประเพณี คิดเป็นร้อยละ 38.0 และวัฒนธรรมด้านที่ครูวัดผลการเรียนรู้โดยวัดความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดคือด้าน การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 23.7

การวัดผลการเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมของครูโดยวัดการพัฒนาเจตคติ ครูมีความ
 คิดเห็นว่าวัฒนธรรมค่านิยมที่ครูวัดการพัฒนาเจตคติมากที่สุดคือค่านิยมรักชาติ ศาสนา
 พระมหากษัตริย์ คิดเป็นร้อยละ 22.0 รองลงมาได้แก่ค่านิยมที่ตนเอง ชยันหมั่นเพียร
 และมีความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 19.7 วัฒนธรรมค่านิยมที่มีการวัดการพัฒนาเจตคติน้อย
 ที่สุดคือ ภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 4.0

การวัดผลการเรียนรู้เรื่องวัฒนธรรมของครูโดยวัดการปฏิบัติจริงครูมีความคิดเห็น
 ว่าวัฒนธรรมค่านิยมที่ครูวัดการปฏิบัติจริงมากที่สุดได้แก่ การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
 คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาได้แก่การที่ตนเอง ชยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
 คิดเป็นร้อยละ 37.0 วัฒนธรรมค่านิยมที่ครูวัดการปฏิบัติจริงน้อยที่สุดคือ ภาษาไทย คิดเป็น
 ร้อยละ 12.0

ตารางที่ 14 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์
ประกอบการสอน เรื่องวัฒนธรรมของครู

อุปกรณ์ที่ครูใช้ประกอบการสอนเรื่องวัฒนธรรม	ครู (N= 300)		นักเรียน (N= 240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาพ บัตรคำ	72	24.0	40	16.7
2. ของจริง	46	15.3	30	12.5
3. แผนภูมิ แผนที่	26	8.7	23	9.6
4. หุ่นจำลอง	3	1.0	0	0.0
5. เครื่องฉายภาพยนตร์	5	1.7	12	5.0
6. เทปบันทึกเสียง	23	7.7	3	1.2
7. สไลด์	42	14.0	68	28.3
8. แถบบันทึกวีซีโอ	28	9.3	30	12.5
9. อื่นๆ(หนังสือ ไม้ขีด)	42	14.0	34	14.2
10. ไม่ตอบ	13	4.4	0	0.0

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูมีความคิดเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านวัฒนธรรม ครูใช้อุปกรณ์ที่เป็นภาพและบัตรคำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.6 รองลงมาได้แก่อุปกรณ์ที่เป็นของจริง คิดเป็นร้อยละ 16.0 และอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุดคือหุ่นจำลอง คิดเป็นร้อยละ 1.6

สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่าอุปกรณ์ที่ครูใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรมมากที่สุดคือ สไลด์ คิดเป็นร้อยละ 28.3 รองลงมาได้แก่ภาพและบัตรคำ คิดเป็นร้อยละ 16.7 และอุปกรณ์ที่ครูใช้น้อยที่สุดคือ เทป คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตารางที่ 15 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในค่านิจกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับกิจกรรมที่ครูจัดเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรม

กิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อส่งเสริม การเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรม	ครู (N=300)		นักเรียน(N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เคยจัด	83	27.7	43	17.9
2. เชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากร	32	10.7	59	24.6
3. ส่งนักเรียนเข้าอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรม จากหน่วยงานของรัฐและเอกชน	6	2.0	30	12.5
4. ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เรื่องวัฒนธรรมจากสื่อมวลชน เช่น รายการ ภาษาไทยวันละคำ หนึ่งในร้อย แฉนดินธรรม แฉนดินทอง	159	53.0	92	38.3
5. อื่นๆ(แสดงละคร คันทวารจากห้องสมุด ดูภาพ เกี่ยวกับวัฒนธรรมในห้องกิจกรรม)	12	4.0	15	6.3
6. ไม่ตอบ	8	2.7	1	0.4

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่ครูจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรมมากที่สุดคือ การส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเรื่องวัฒนธรรมจากสื่อมวลชน เช่น รายการภาษาไทยวันละคำ หนึ่งในร้อย แฉนดินธรรมแฉนดินทอง ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 53.0 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 38.3 รองลงมาครูมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักเรียนว่าได้แก่การไม่เคยจัดคิดเป็นร้อยละ 27.7 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิเป็นวิทยากร คิดเป็นร้อยละ 24.6 และกิจกรรมที่ครูจัดน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่การส่งนักเรียนเข้าอบรมความรู้เรื่องวัฒนธรรมจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน คิดเป็นร้อยละ 2.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่การแสดงละคร คันทวารจากห้องสมุดและดูภาพเกี่ยวกับวัฒนธรรมในห้องกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 16 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา คำนวณกิจกรรมการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดสภาพห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนเรื่องวัฒนธรรมของครู

การจัดสภาพห้องเรียนเพื่อส่งเสริม การเรียนเรื่องวัฒนธรรมของครู	ครู (N=300)		นักเรียน (N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่จัด	153	51.2	79	32.9
2. จัดป้ายนิเทศ เรื่องวัฒนธรรม	98	32.7	50	20.8
3. จัดแหล่งคนควา เช่นหนังสือ วารสาร เรื่องวัฒนธรรมไว้ที่มุมห้องเรียน	42	14.0	108	45.0
4. ไม่ตอบ	7	2.3	3	1.2

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการจัดสภาพห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนเรื่องวัฒนธรรมของครูมากที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ การไม่จัด คิดเป็นร้อยละ 51.2 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่การจัดแหล่งคนควา เช่น หนังสือ วารสาร เรื่องวัฒนธรรมไว้ที่มุมห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่การจัดป้ายนิเทศเรื่องวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 32.7 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ การไม่จัด คิดเป็นร้อยละ 32.9 การจัดสภาพห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนเรื่องวัฒนธรรมของครูน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ การจัดแหล่งคนควา เช่น หนังสือ วารสาร เรื่องวัฒนธรรมไว้ที่มุมห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ความคิดเห็นของนักเรียนได้แก่ การจัดป้ายนิเทศเรื่องวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 20.8

ตารางที่ ๑๗ ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการกำหนดกิจกรรม
นักเรียนในโรงเรียน

วิธีการกำหนดกิจกรรมนักเรียนในโรงเรียน	ครู (N=300)		นักเรียน (N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. โรงเรียนกำหนดแล้วให้นักเรียนเลือกเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนด	155	51.7	98	40.8
2. โรงเรียนกำหนดแล้วจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม	85	28.3	78	32.5
3. โรงเรียนกำหนดตามความสนใจของนักเรียน	53	17.7	62	25.8
4. ไม่ตอบ	7	2.3	2	0.8

จากตารางแสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวิธีที่โรงเรียนใช้กำหนดกิจกรรมนักเรียนมากที่สุดคือวิธีที่โรงเรียนกำหนดแล้วให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนด ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 51.7 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาได้แก่วิธีที่โรงเรียนกำหนดแล้วจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 28.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 32.5 และวิธีที่โรงเรียนใช้กำหนดกิจกรรมนักเรียนน้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่ วิธีที่โรงเรียนกำหนดตามความสนใจของนักเรียน ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 17.7 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 25.8

ตารางที่ 18 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับประเภทของกิจกรรม
นักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียน

ประเภทของกิจกรรมที่นักเรียนจัดในโรงเรียน	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์	282	94.0	199	82.9
2. กิจกรรมศาสนา	187	62.3	82	34.2
3. กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	210	70.0	76	31.7
4. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	124	41.3	52	21.7
5. กิจกรรมห้องสมุด	199	66.3	116	48.3
6. กิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทย	22	7.3	22	9.2
7. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม	107	35.7	62	25.8
8. กิจกรรมทัศนศึกษา	134	44.7	82	34.2
9. กิจกรรมนันทนาการ	146	48.7	0	0.0

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าประเภท
ของกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นในโรงเรียนมากที่สุดคือกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี
ผู้บำเพ็ญประโยชน์ ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 94.0 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.9
รองลงมา ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่กิจกรรม
ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 70.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่กิจกรรม
ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 48.3 ประเภทของกิจกรรมนักเรียนที่จัดในโรงเรียนน้อยที่สุด ครู
และนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่กิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทย ความคิดเห็นของ
ครูคิดเป็นร้อยละ 7.3 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 9.2

ตารางที่ 19 คำร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริม
วัฒนธรรมในโรงเรียน

วิธีการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมในโรงเรียน	ครู (N=300)		นักเรียน (N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูเป็นผู้วางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรม แต่ผู้เดียว	42	14.0	17	7.1
2. ครูเป็นผู้วางแผนและให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา	164	54.7	124	51.7
3. ครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนและร่วมกัน จัดกิจกรรม	83	27.7	74	30.8
4. นักเรียนเป็นผู้วางแผนและดำเนินการจัด กิจกรรมเองทั้งหมด	10	3.3	15	6.3
5. ไม่ทราบบ	1	0.3	10	0.3

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าวิธีการ
ที่โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมมากที่สุดคือการที่ครูเป็นผู้วางแผน
และให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการโดยมีครูเป็นที่ปรึกษา ความคิดเห็นของครูคิดเป็น
ร้อยละ 54.7 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 51.7 รองลงมาได้แก่วิธีที่ครูและนักเรียนร่วมกัน
วางแผนและจัดกิจกรรม ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 27.7 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ
30.8 วิธีการที่โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยที่สุดคือ
วิธีที่นักเรียนเป็นผู้วางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมเองทั้งหมด ความคิดเห็นของครูคิด
เป็นร้อยละ 3.3 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 6.3

ตารางที่ 20 แสดงค่าร้อยละของครูที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและนักเรียนที่เป็นสมาชิก
กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ในระหว่างปี พ.ศ.2526-2527

การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหรือเป็นสมาชิก กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	ครู (N=300)		นักเรียน (N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็น	174	58.0	92	38.3
ไม่เป็น	124	41.3	144	60.0
ไม่ตอบ	2	0.7	4	1.7

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในระหว่างปี พ.ศ.2526-2527 คิดเป็นร้อยละ 58.0 และไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 41.3

นักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในระหว่างปี พ.ศ.2526-2527 คิดเป็นร้อยละ 38.0 และไม่เป็นสมาชิกกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย คิดเป็นร้อยละ 60.0

ตารางที่ 21 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมศึกษา คำนวณการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้เรื่องวัฒนธรรมในค่านต่าง ๆ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมส่งเสริมให้ ความรู้เรื่องวัฒนธรรมเรื่อง	ครู (N=300)		นักเรียน (N=240)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเพณี	32	18.3	24	26.0
2. ภาษาไทย	30	17.2	11	11.9
3. การพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความ รับผิดชอบ	57	32.7	29	31.5
4. การประหยัดและออม	6	3.4	4	4.3
5. การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย	26	14.9	13	14.1
6. การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา	12	6.8	2	2.1
7. การรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	8	4.5	6	6.5
8. ไม่ตอบ	3	1.7	3	3.2

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมนักเรียนที่จัดในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในเรื่องการพึ่งตนเอง ชยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบมากที่สุด ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 32.7 และนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาได้แก่เรื่องประเพณี ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 18.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 26.0 เรื่องที่กิจกรรมนักเรียนมีจุดมุ่งหมายส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมน้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่เรื่องการประหยัดและออม คิดเป็นร้อยละ 3.4 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ เรื่องการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา คิดเป็นร้อยละ 2.1

ตารางที่ 22 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวิธีการวัดผล เมื่อสิ้นสุด
กิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของครู

วิธีการวัดผล เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมที่ ส่งเสริมวัฒนธรรมของครู	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ทดสอบข้อเขียน	76	43.6	42	45.6
2. สังเกตการปฏิบัติจริง	146	83.9	37	40.2
3. พิจารณาจากจำนวนเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ของนักเรียน	98	56.3	51	55.4
4. ตรวจสอบผลงานของนักเรียน	100	57.4	45	48.9

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องวิธีการวัดผล เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมของครู ครูมีความคิดเห็นว่าวิธีการวัดผลที่ครูใช้มากที่สุดคือสังเกตการปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 83.9 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่การพิจารณาจากจำนวนเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมาครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่การตรวจสอบผลงานของนักเรียน ความคิดเห็นของครูคิดเป็นร้อยละ 57.4 ความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 48.9 และวิธีการที่ครูใช้วัดผล เมื่อสิ้นสุดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยครูมีความคิดเห็นว่า ได้แก่ทดสอบข้อเขียน คิดเป็นร้อยละ 43.6 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ สังเกตการปฏิบัติจริง คิดเป็นร้อยละ 40.2

ตารางที่ 23 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาที่ใช้
ในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมในโรงเรียน

เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ที่ส่งเสริมวัฒนธรรมในโรงเรียน	ครู (N=174)		นักเรียน (N=92)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ในเวลาเรียน	68	39.0	17	18.4
2. ระหว่างพัก	3	1.7	10	10.8
3. หลังเลิกเรียน	30	17.2	8	8.6
4. วันหยุดราชการ	2	1.1	4	4.3
5. แลวแต่ความเหมาะสม	56	32.1	50	54.3
6. เมื่อปิดภาคเรียน	2	1.1	1	1.0
7. ไม่ตอบ	13	7.4	2	2.1

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันว่า เวลาที่โรงเรียนใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมมากที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่การใช้เวลาในเวลาเรียนคิดเป็นร้อยละ 39.0 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าแลวแต่ความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 54.3 รองลงมาครูมีความคิดเห็นว่า แลวแต่ความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 32.1 และนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ได้แก่การใช้เวลาในเวลาเรียน คิดเป็นร้อยละ 18.4 และเวลาที่โรงเรียนใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมน้อยที่สุด ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่วันหยุดราชการและเมื่อปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.1 นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ เมื่อปิดภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 1.0

ตารางที่ 24 ค่าร้อยละของจำนวนครูและนักเรียนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการ
จัดการศึกษาในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมวัฒนธรรมของโรงเรียน

การจัดกิจกรรมส่งเสริม วัฒนธรรมของโรงเรียน	ครู		นักเรียน	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. การพานักเรียนไปร่วมงานเทศกาลประเพณีที่ จัดในชุมชน เช่น ประเพณีตรุษสงกรานต์	88	29.3	14	5.8
2. การจัดองค์ความรู้หรือฐานสามัคคีของโรงเรียน	128	42.7	78	32.5
3. จัดการแข่งขันตอบปัญหา อภิปราย โต้ว่าที่ ประกวดเขียนเรียงความ เรื่องวัฒนธรรม ระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม	169	56.3	140	58.3
4. จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับค่านิยมพื้นฐาน	110	36.7	69	28.7
5. จัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ เช่น วันจักรี วันรัฐธรรมนูญ	151	50.3	91	37.9
6. จัดกิจกรรมในวันสำคัญเกี่ยวกับบุคคลสำคัญของ ชาติ เช่น วันปิยมหาราช	184	61.3	74	30.8
7. พานักเรียนไปประกอบพิธีทางศาสนาในวัน สำคัญทางศาสนา ไถ่แก้ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา	256	85.3	142	59.2
8. จัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์แก่โรงเรียนและ ชุมชนที่อาศัยอยู่ในวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา	186	62.0	104	43.3

จากตาราง จะเห็นได้ว่าครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่
โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมมากที่สุดคือกิจกรรมการพานักเรียนไปประกอบพิธีทาง
ศาสนาในวันสำคัญทางศาสนา ไถ่แก้ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา (ความคิดเห็น

ของครู คิดเป็นร้อยละ 85.3 นักเรียนคิดเป็นร้อยละ 59.2) รองลงมาครูและนักเรียน
มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่งิจกรรม รมการจักกิจกรรมว่าเพิ่มประโยชน์
แก่โรงเรียนและชุมชนที่อาศัยอยู่ในวันสำคัญเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น วันเฉลิม-
พระชนมพรรษา คิดเป็นร้อยละ 62.0 แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่งิจกรรม รมการจัก
การแข่งขันตอบปัญหา อภิปรายโต้วาที ประกวดเขียนเรียงความเรื่องวัฒนธรรมระหว่าง
โรงเรียนในกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.3 และกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม
น้อยที่สุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่งิจกรรม รมการพานักเรียนไปรวม
งานเทศกาลประเพณีที่จัดในชุมชน เช่น ประเพณีตรุษสงกรานต์ (ความคิดเห็นของครูคิดเป็น
ร้อยละ 29.3 และความคิดเห็นของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 5.8)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร
ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน

ตารางที่ 25 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและ
นักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม
ไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในค่านหลักสูตร

ปัญหา	ครู		นักเรียน	
	\bar{X}	S.D. แปลความ	\bar{X}	S.D. แปลความ
1. <u>ปัญหาค่านหลักสูตร</u>				
1. เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ หลักสูตรกำหนดให้เรียน	2.89	0.91 ปานกลาง	2.53	0.84 ปานกลาง
2. ความเหมาะสมของเวลากับ เนื้อหารายวิชาที่สอนเกี่ยว กับวัฒนธรรม	2.87	0.91 ปานกลาง	2.66	0.85 ปานกลาง
3. ความพอเพียงของหนังสือ เรียนและหนังสืออ่านประกอบ ของนักเรียนในรายวิชาที่สอน เกี่ยวกับวัฒนธรรม	2.97	0.97 ปานกลาง	2.63	1.10 ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจของครูใน จุดหมายของหลักสูตรมัธยม ศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ที่ให้จัดการเรียนการ สอนเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้าง วัฒนธรรม	3.03	0.94 ปานกลาง	-	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ปัญหา	ครู		นักเรียน	
	\bar{x}	S.D. แปลความ	\bar{x}	S.D. แปลความ
5. หลักสูตรกำหนดเกณฑ์การวัด และประเมินผลในชั้นการ พัฒนาเจตคติและการปฏิบัติ จริงไว้อย่างกว้างขวาง	2.93	0.92 ปานกลาง		
6. ความพอใจของเอกสาร ประกอบหลักสูตรในการนำมา ใช้ในการเรียนการสอนเรื่อง วัฒนธรรม	3.05	0.97 ปานกลาง		
รวม	2.97	0.69 ปานกลาง	2.61	0.67 ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครชั้นหลักสูตร เมื่อพิจารณาในภาพรวมต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 2.97$ นักเรียน $\bar{x} = 2.61$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน กล่าวคือครูมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 6 คือความพอใจของเอกสารประกอบหลักสูตรในการนำมาใช้ในการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรม มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.05$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือ ความรู้ความเข้าใจของครูในจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ที่ให้จัดการเรียนการสอนเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.03$) และค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 2 คือความเหมาะสมของเวลา กับ เนื้อหารายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ($\bar{x} = 2.87$) ซึ่งแตกต่างจากความคิดเห็นของนักเรียนที่คิดว่าปัญหาข้อที่ 2 มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 2.66$)

รองลงมาได้แก่ ปัญหาข้อที่ 3 คือความพอเพียงของหนังสือเรียนและหนังสืออ่านประกอบ
ของนักเรียนในรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ($\bar{x} = 2.63$) และค่าเฉลี่ยน้ำหนักความ
คิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 1 เนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน ($\bar{x} =$
2.53)

ตารางที่ 26 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. วิธีการสอนแบบบรรยายของครู	3.09	1.00	ปานกลาง	2.70	0.99	ปานกลาง
2. โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรม	3.19	1.03	ปานกลาง	2.72	1.13	ปานกลาง
3. ครูวัดผลการเรียนเรื่องวัฒนธรรมโดยเน้นความรู้ความเข้าใจ	3.11	0.88	ปานกลาง	2.62	1.01	ปานกลาง
4. การวัดผลการเรียนเรื่องวัฒนธรรมโดยเน้นการพิชิตเจตคติ	3.06	0.89	ปานกลาง	2.70	0.91	ปานกลาง
5. การวัดผลการเรียนเรื่องวัฒนธรรมโดยเน้นการปฏิบัติจริง	3.07	0.94	ปานกลาง	2.82	1.09	ปานกลาง
6. ความสามารถของครูในการใช้แหล่งความรู้จากชุมชนมาประกอบการสอนเรื่องวัฒนธรรม	3.01	0.92	ปานกลาง	2.81	0.96	ปานกลาง
7. การจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการสอนเรื่องวัฒนธรรม	3.25	1.08	ปานกลาง	2.84	1.12	ปานกลาง
8. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมของครู	2.95	0.91	ปานกลาง	-	-	-
9. การขาดความร่วมมือระหว่างครูในกลุ่มวิชาต่างๆในการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการเรียนการสอน	3.15	1.01	ปานกลาง	-	-	-
รวม	3.11	0.63	ปานกลาง	2.74	0.65	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนึงกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในภาพรวมทางมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.11$ นักเรียน $\bar{x} = 2.74$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน กล่าวคือ ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 7 คือ การจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการสอนเรื่องวัฒนธรรม มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.25$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 2 คือ โรงเรียนขาดอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเรื่องวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.19$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 8 คือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัฒนธรรมของครู ($\bar{x} = 2.95$)

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ปัญหาข้อที่ 7 คือ การจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการสอนเรื่องวัฒนธรรม มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 2.84$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 5 คือ การวัดผลการเรียนเรื่องวัฒนธรรมโดยเน้นการปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 2.82$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือ ปัญหาข้อที่ 3 คือ ครูวัดผลการเรียนเรื่องวัฒนธรรมโดยเน้นความรู้ความเข้าใจ ($\bar{x} = 2.62$)

ตารางที่ 27 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การที่โรงเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนด	2.82	1.04	ปานกลาง	2.76	1.18	ปานกลาง
2. การที่ครูเป็นผู้วางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนเอง	2.87	1.07	ปานกลาง	2.82	1.08	ปานกลาง
3. ความเหมาะสมของการใช้เวลาเรียนปกติในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม	3.01	0.96	ปานกลาง	2.61	0.94	ปานกลาง
4. ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรม	3.04	1.02	ปานกลาง	2.69	0.98	ปานกลาง
5. ความพอเพียงของอุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรม	3.07	1.02	ปานกลาง	2.75	1.06	ปานกลาง
6. เกณฑ์การวัดผลกิจกรรมนักเรียนที่ยึดถือเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน	2.81	0.91	ปานกลาง	2.70	1.01	ปานกลาง
7. ความรู้พื้นฐานของครูในการจัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรม	2.88	0.91	ปานกลาง	-	-	-
รวม	2.92	0.71	ปานกลาง	2.71	0.67	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการศึกษารัฐธรรมนูญและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครสำนักงานการศึกษากิจการรมนักเรียน เมื่อพิจารณาในภาพรวมต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า เป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 2.92$ นักเรียน $\bar{x} = 2.71$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 5 คือ ความพอเพียงของอุปกรณ์ที่ใช้จัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรม มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.07$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือ ความเหมาะสมของสถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมนักเรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.04$) และค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด คือปัญหาข้อ 6 คือ เกณฑ์การวัดผลกิจกรรมนักเรียนที่ยึดถือเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x} = 2.81$)

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 2 คือ การที่ครูเป็นผู้วางแผนและดำเนินสารกิจกรรมนักเรียนเอง มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 2.82$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 1 คือ การที่โรงเรียนเป็นผู้กำหนดกิจกรรมและให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่กำหนด ($\bar{x} = 2.76$) และค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 3 ความเหมาะสมของการใช้เวลาเรียนปกติในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ($\bar{x} = 2.61$)

ตารางที่ 28 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดัมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คำนวณเป็นแบบอย่างของครู

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ครูที่นิยมจัดงานประเพณีต่างๆอย่างใหญ่โตหรูหรา เพื่อแสดงฐานะของตน เช่น ประเพณีการแต่งงาน การอุปสมบท การทอดกฐิน	3.47	0.98	ปานกลาง	2.85	1.16	ปานกลาง
2. ครูที่ใช้คำพูดที่ไม่สุภาพกับนักเรียนและบุคคลอื่น ๆ	3.29	0.99	ปานกลาง	2.91	1.25	ปานกลาง
3. ครูที่หวังรายได้จากการซื้อสลากลอตเตอรี่หรือเล่นหวยใต้ดิน	3.47	1.01	ปานกลาง	2.74	1.20	ปานกลาง
4. ครูที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนในการดื่มสุรา เล่นการพนันเป็นประจำ	3.33	1.11	ปานกลาง	2.56	1.31	ปานกลาง
5. ครูที่ปล่อยให้งานประจำค้างคั่ง	3.27	0.96	ปานกลาง	2.66	1.36	ปานกลาง
6. ครูที่นิยมใช้สินค้าที่ผลิตจากต่างประเทศ	3.26	0.91	ปานกลาง	2.83	1.08	ปานกลาง
7. ครูที่เข้าสอนไม่ตรงเวลา	3.28	1.04	ปานกลาง	2.68	1.23	ปานกลาง
8. การประพฤติผิดศีลธรรมในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศของครู	2.96	1.15	ปานกลาง	2.47	1.50	น้อย
9. ครูที่คิดว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องเชยล้าสมัย	2.90	1.08	ปานกลาง	2.44	1.35	น้อย

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
10. ครูที่เลือกมีสิทธิในรูปแบบการปกครองที่มีประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข	2.49	1.23	น้อย	2.54	1.51	ปานกลาง
รวม	3.17	0.78	ปานกลาง	3.60	0.68	มาก

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนการเป็นแบบอย่างของครู เมื่อพิจารณาในภาพรวม ต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 3 คือครูที่หวังรายได้โดยการซื้อสลากออกเตอร์หรือเล่นหวยใต้ดิน และปัญหาข้อที่ 1 คือครูที่นิยมจัดงานประเพณีต่าง ๆ อย่างใหญ่โตหรูหราเพื่อแสดงฐานะของตน เช่น ประเพณีการแต่งงาน การอุปสมบท การทอดกฐิน มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.47$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือครูที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนในการดื่มสุรา เล่นการพนันเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.33$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือ ปัญหาข้อที่ 10 คือครูที่เลือกมีสิทธิในรูปแบบการปกครองที่มีประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ($\bar{x} = 2.49$)

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 2 คือครูที่ใช้คำพูดที่ไม่สุภาพกับนักเรียนและบุคคลอื่น ๆ มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 2.91$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 2 คือ ครูที่นิยมจัดงานประเพณีต่าง ๆ อย่างใหญ่โตหรูหราเพื่อแสดงฐานะของตน เช่น ประเพณีการแต่งงาน การอุปสมบท การทอดกฐิน ($\bar{x} = 2.85$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 9 คือครูที่คิดว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องเขยลาสมัย ($\bar{x} = 2.44$)

ตารางที่ 29 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คำนวณในสังคม

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. สังคมไทยไม่ยกย่องคนที่มีฐานะยากจนแต่ประกอบอาชีพสุจริต	3.58	1.03	มาก	3.29	1.23	ปานกลาง
2. คนไทยนิยมเสี่ยงโชคโดยการซื้อสลากลอตเตอรี่	3.85	1.03	มาก	3.69	1.18	มาก
3. การทำงานของข้าราชการส่วนใหญ่ที่เป็นแบบเช้าชามเย็นชาม	3.69	0.93	มาก	3.50	1.16	มาก
4. การนิยมซื้อสินค้าราคาแพงโดยระบบเงินผ่อน	3.76	0.93	มาก	3.61	1.04	มาก
5. การใช้จ่ายเงินที่มีอยู่แต่ละเดือนให้หมดไปโดยไม่มีการออม	3.63	0.87	มาก	3.55	1.11	มาก
6. การทิ้งเศษขยะมูลฝอยลงในที่สาธารณะเช่น ทอระบายน้ำลำคลอง	3.92	0.92	มาก	4.03	1.04	มาก
7. การฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น ไม่ข้ามถนนในทางข้าม การซัดรถฝ่าไฟแดง การจอดรถในที่ห้ามจอด	3.92	0.92	มาก	3.75	1.08	มาก
8. การทำชั่วแต่ได้รับผลดีตอบแทน เช่น คนที่มีฐานะร่ำรวยจากการคอร์รัปชันกลับได้รับยกย่องในสังคมว่าเป็นคนดีมีเกียรติยศชื่อเสียง	3.78	1.01	มาก	3.85	1.12	มาก

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
9. การหลีกเลี่ยงการเสียภาษีอากรตามรายได้ที่แท้จริง	3.47	1.05	มาก	3.52	1.07	มาก
10. ความเชื่อถือเกี่ยวกับศาสนาในทางที่ผิด เช่น การทรงเจ้าเข้าผี การโบ้หวย การकुหมอ	3.50	1.08	มาก	3.51	1.12	มาก
11. การหลงเชื่อโดยง่ายในข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	3.11	1.12	ปานกลาง	3.25	1.23	ปานกลาง
รวม	3.66	0.67	มาก	2.67	0.93	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนาคานิยมในสังคม เมื่อพิจารณาในภาพรวม ต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดั้มาก ($\bar{x} = 3.66$) แต่ นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดั้มปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันเป็นบางข้อ ได้แก่ ปัญหาข้อที่ 6 คือการทิ้งเศษขยะมูลฝอยลงในที่สาธารณะ เช่น ท่อระบายน้ำ ล้าคลอง มีค่าสูงสุด (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.92$ นักเรียน $\bar{x} = 4.03$) และปัญหาข้อที่ 7 คือการฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น ไม่ข้ามถนนในทางข้าม การขับรถฝ่าไฟแดง การจอดรถในที่ห้ามจอด มีค่าสูงสุด (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.92$ นักเรียน $\bar{x} = 3.75$) และมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันในปัญหาที่มีค่ารองลงมาได้แก่ ปัญหาข้อที่ 2 คือ คนไทยนิยมเสี่ยงโชคโดยการซื้อสลากลอตเตอรี่ (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.85$) และปัญหาข้อที่ 8 คือการทำชั่วแต่ได้รับผลดีตอบแทน เช่น คนที่มีฐานะร่ำรวยจากการคอร์รัปชัน

กลับได้รับยกย่องในสังคมว่าเป็นคนดีที่เกียรตินิยมชื่อเสียง (ความคิดเห็นของนักเรียน $\bar{x} = 3.85$) และค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ใ้แก่ ปัญหาข้อที่ 11 คือ การหลงเชื่อโดยง่ายในข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ (ความคิดเห็นของครู $\bar{x}=3.11$ นักเรียน $\bar{x}=3.25$)

ตารางที่ 30 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องวัฒนธรรมตะวันตก

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. การที่สังคมยกย่องบุคคลที่ใช้สิ่งของเครื่องใช้จากต่างประเทศว่าเป็นผู้มีฐานะทางสังคมดีกว่าผู้ใช้สินค้าราคาถูกที่ผลิตในประเทศ	3.55	1.00	มาก	3.57	10.9	มาก
2. การแสดงออกของเด็กวัยรุ่นที่เลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก ได้แก่ การไว้ทรงผมแบบฟังก์ การใช้ภาษาพูดซึ่งมีภาษาต่างประเทศปน การเดินร่าจิ้งหะเบรคคานซ์	3.63	0.95	มาก	3.72	1.04	มาก
3. การทำงานของคนส่วนใหญ่ที่หวังผลประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับมากกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	3.71	0.93	มาก	3.71	1.08	มาก
4. คนไทยนิยมมีชีวิตอย่างสะควกสบาย หรูหราฟุ่มเฟือยเพื่อแสดงฐานะของตนในสังคม เช่น การมีบ้านอย่างชาวยุโรป การมีรถยนต์หรู เช่น เครื่องซึกซ์ซ่า	3.66	0.93	มาก	3.63	1.10	มาก

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
5. การนิยมพักผ่อนโดยการเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ เช่น บาร์ไนท์คลับ ดิสโก้เทค	3.58	0.91	มาก	3.71	1.08	มาก
6. การนิยมรับประทานอาหารตามร้านอาหารที่หรูหรา ไอ้โง่ง มีคนตรีหรือนักร้องบรรเลงเพลงในขณะที่รับประทานอาหาร เช่น ภัตตาคารห้องอาหารและคอฟฟี่ชอฟ	3.48	0.85	ปานกลาง	3.49	1.09	ปานกลาง
รวม	3.60	0.73	มาก	3.64	0.81	มาก

จากตาราง จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องวัฒนธรรมตะวันตก เมื่อพิจารณาในภาพรวม ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นปัญหาในระดับมาก (ความคิดเห็นของครู $\bar{x}=3.60$ นักเรียน $\bar{x}=3.64$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นบางข้อคือ ครูมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 3 คือการทำงานของคนส่วนใหญ่ที่หวังผลประโยชน์ที่ตนควรจะได้รับมากกว่าทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีค่าสูงสุด ($\bar{x}=3.71$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 5 คือ การนิยมพักผ่อนโดยการเที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ เช่น บาร์ ไนต์คลับ ดิสโก้เทค มีค่าสูงสุด ($\bar{x}=3.73$) รองลงมาครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือคนไทยนิยมมีชีวิตอย่างสะควกสบาย หรูหรา ฟูมเฟือย เพื่อแสดงฐานะของตนในสังคม เช่น การมีบ้านอย่างชาวยุโรป การมีเครื่องทุนแรง เช่น เครื่องซักผ้าตลอดจนรถยนต์ ($\bar{x}=3.66$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ปัญหาข้อที่ 2

คือ การแสดงออกของ เด็กวัยรุ่นที่เลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก ได้แก่การไว้ทรงผมแบบพังก์ การใช้ภาษาพูดซึ่งมีภาษาต่างประเทศปะปน การเดินร่าจิ้งหะเบรคคิวนซ์ ($\bar{x} = 3.72$) และค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ได้แก่ปัญหาข้อที่ 6 คือ การนิยมรับประทานอาหารตามร้านอาหารที่หรูหรา โอโดง มีดนตรี หรือนักร้องบรรเลงเพลงในขณะรับประทานอาหาร เช่น ภัตตาคาร หองอาหารและ คอฟฟี่ชอป (ความคิดเห็นของครู $\bar{x}=3.48$ นักเรียน $\bar{x}=3.49$)

ตารางที่ 31 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องสื่อมวลชน

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. สื่อมวลชนที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับ ปัญหาอาชญากรรม เช่น การ ฆาตกรรม ปล้นจี้ ช่มชู้ เป็นประจำ	3.77	1.00	มาก	3.40	1.13	ปานกลาง
2. การแสดงออกของยูแสคองใน โทรทัศน์ที่เลียนแบบวัฒนธรรม ตะวันตก เช่น การแต่งกาย	3.72	0.93	มาก	3.32	1.06	ปานกลาง
3. รายการโทรทัศน์ เช่น ละครซึ่งมี พระเอก นางเอกใช้ชีวิตอย่าง หรูหรา ฟุ่มเฟือยโดยไม่ทำงาน หรือรายการชิงโชค เกมสโตร์ ต่าง ๆ	3.75	0.94	มาก	3.49	1.02	ปานกลาง
4. การระดมโฆษณาสินค้าที่ไม่จำเป็น สำหรับชีวิตประจำวัน	3.78	0.98	มาก	3.44	1.04	ปานกลาง
5. รายการโทรทัศน์ที่ฉายภาพยนตร์ ทางชาติซึ่งมีเรื่องราวอาชญา กรรมเวรล้างแค้น	3.67	0.99	มาก	3.32	1.09	ปานกลาง
6. การใช้ภาษาโฆษณาของสื่อมวลชน ซึ่งมีคำฟุ่มเฟือย คำย่นย่อ	3.71	0.89	มาก	3.27	1.05	ปานกลาง
7. การโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ซึ่งมีรูป โป๊เปลือย ทอมปัญหาทางเพศ อย่างโจ่งแจ้ง	3.72	0.94	มาก	3.41	1.28	ปานกลาง

ตารางที่ 3๓ (ต่อ)

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
8. การใช้ภาษาสะแลงในชาวยันเทิง เช่น เอ๊ะเอ๊ะ ใจสยิว วังรอก	3.68	0.91	มาก	3.30	1.08	ปานกลาง
9. การใช้ภาษาโฆษณาซึ่งเป็นภาษา ต่างประเทศปะปนกับภาษาไทย	3.47	1.00	ปานกลาง	3.09	1.12	ปานกลาง
รวม	3.70	0.78	มาก	3.34	0.77	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และ เสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดั้มัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เรื่องสื่อมวลชน เมื่อพิจารณาในภาพรวม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันคือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดั้มาก ($\bar{x} = 3.70$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดั้มปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นบางข้อ คือครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 4 คือ การระดมโฆษณาสินค้าที่ไม่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.78$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 3 คือ รายการโทรทัศน์เช่น ละคร ซึ่งมีพระเอก นางเอกใช้ชีวิตอย่างหรูหรา ฟุ่มเฟือย โดยไม่ทำงาน หรือรายการชิงโชค เกมสัปดาห์ต่าง ๆ มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.49$) รองลงมา ครูมีความคิดเห็นว่าได้แก่ปัญหาข้อที่ 1 คือสื่อมวลชนที่เสนอเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรม เช่น การฆาตกรรม ปล้นจี้ ชมชื่นเป็นประจำ ($\bar{x} = 3.77$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือ การระดมโฆษณาสินค้าที่ไม่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน ($\bar{x} = 3.44$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ได้แก่ ปัญหาข้อที่ 9 คือการใช้ภาษาโฆษณาซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศปะปนกับภาษาไทย (ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.47$ และนักเรียน $\bar{x} = 3.09$)

ตารางที่ 32 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องผู้ปกครอง

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ผู้ปกครองที่เห็นว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องไม่สำคัญจึงไม่สนใจที่จะแนะนำสั่งสอนให้ลูกปฏิบัติตามประเพณีไทยในถูกต้อง	3.62	0.97	มาก	2.94	1.22	ปานกลาง
2. ผู้ปกครองที่ใช้จ่ายไม่สุภาพ	3.63	0.90	มาก	2.96	1.20	ปานกลาง
3. ผู้ปกครองที่นิยมเสียงโชคโดยการเล่นการพนัน	3.60	0.93	มาก	3.20	1.22	ปานกลาง
4. ผู้ปกครองที่สอนให้ลูกเลือกทำงานที่มีรายได้เท่านั้น	3.53	0.95	มาก	3.18	1.20	ปานกลาง
5. ผู้ปกครองที่ละเลยการดูแลเอาใจใส่ทุกความสุขของสมาชิกในครอบครัว	3.74	0.98	มาก	3.12	1.29	ปานกลาง
6. ผู้ปกครองที่ปล่อยให้ลูกใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยตามใจชอบ	3.70	0.90	มาก	3.20	1.33	ปานกลาง
7. ผู้ปกครองที่ละเลยการดูแลบ้านให้สะอาดเรียบร้อย	3.42	0.84	ปานกลาง	2.94	1.32	ปานกลาง
8. ผู้ปกครองที่สอนให้ลูกหลีกเลี่ยงการพูดความจริงถ้าความจริงนั้นทำให้คนต้องเสียประโยชน์	3.34	1.06	ปานกลาง	2.72	1.25	ปานกลาง

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหา	ครู		นักเรียน	
	\bar{x}	S.D. แปลความ	\bar{x}	S.D. แปลความ
9. ผู้ปกครองที่หลงเชื่อโดยง่ายในข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	3.14	1.07 ปานกลาง	2.94	1.36 ปานกลาง
รวม	3.53	0.72 มาก	3.03	0.94 ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาเพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องผู้ปกครอง เมื่อพิจารณาในภาพรวม ต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหารายข้อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 5 คือ ผู้ปกครองที่ละเลยการดูแลเอาใจใส่ทุกซ่ซุซของสมาชิกในครอบครัว มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.74$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 6 คือ ผู้ปกครองที่ปล่อยให้ลูกใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยตามใจชอบ ($\bar{x} = 3.74$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือ ปัญหาข้อที่ 9 คือ ผู้ปกครองที่หลงเชื่อโดยง่ายในข่าวลือที่เสียหายเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ($\bar{x} = 3.14$)

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 6 คือ ผู้ปกครองที่ปล่อยให้ลูกใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือยตามใจชอบ และปัญหาข้อที่ 3 คือ ผู้ปกครองที่นิยมเสี่ยงโชคโดยการเล่นการพนัน มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.20$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 4 คือ ผู้ปกครองที่สอนให้ลูกเลือกทำแต่งงานที่มีรายได้ดีเท่านั้น ($\bar{x} = 3.18$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุดคือปัญหาข้อที่ 8 คือ ผู้ปกครองที่สอนให้ลูกหลีกเลี่ยงการพูดความจริงถ้าความจริงนั้นทำให้ตนเองเสียประโยชน์ ($\bar{x} = 2.72$)

ตารางที่ 33 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องเพื่อน

ปัญหา	ครู			นักเรียน		
	\bar{X}	S.D.	แปลความ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เพื่อนที่พูดจาหยาบคาย	3.79	1.00	มาก	3.43	1.17	ปานกลาง
2. เพื่อนที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนในการเที่ยวเตร่ตามสถานที่ต่างๆ เช่น คิสโก้เฮค ลานสเกต	3.60	0.99	มาก	3.40	1.25	ปานกลาง
3. เพื่อนที่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยตามใจชอบ	3.54	0.93	มาก	3.33	1.23	ปานกลาง
4. เพื่อนที่ประพฤติผิดระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ เช่น แต่งกายผิดระเบียบ หนีโรงเรียน เล่นการพนัน คีฬาสุรา	3.55	1.08	มาก	3.46	1.30	ปานกลาง
5. เพื่อนที่คิดยาเสพติด	3.22	1.29	ปานกลาง	3.13	1.53	ปานกลาง
6. เพื่อนที่คิดว่าวัฒนธรรมเป็นเรื่องเชย ล้าสมัย ควรปฏิบัติตามวัฒนธรรมตะวันตกเพื่อแสดงว่าเป็นคนทันสมัย	3.38	1.03	ปานกลาง	3.28	1.24	ปานกลาง
รวม	3.51	0.85	มาก	3.34	1.01	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน

สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เรื่อง เพื่อน เมื่อพิจารณา
ในภาพรวม ต่างมีความคิดเห็นแตกต่างกันคือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับมาก
($\bar{x} = 3.51$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหา
รายชื่อ พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันเป็นบางข้อ คือ ครูมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อที่ 1
คือเพื่อนที่พูดจาหยาบคายมีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.79$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาข้อ
ที่ 4 คือเพื่อนที่ประพฤติผิดระเบียบของโรงเรียนอยู่เสมอ เช่น แต่งกายผิดระเบียบ หนี
โรงเรียน เล่นการพนัน คีฬาสุรา มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.46$) รองลงมา ครูมีความคิดเห็น
ว่าได้แก่ ปัญหาข้อที่ 2 คือเพื่อนที่ใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียนในการเที่ยวเตร่ตามสถานที่
ต่าง ๆ เช่น คิสโกเซต ลานสเกต ($\bar{x} = 3.60$) แต่นักเรียนมีความคิดเห็นว่าได้แก่ปัญหา
ข้อที่ 1 คือเพื่อนที่พูดจาหยาบคาย ($\bar{x} = 3.43$) และค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นที่มีค่าต่ำสุด
ครูและนักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าได้แก่ปัญหาข้อที่ 5 คือ เพื่อนที่ดึกยาเสพติด
(ความคิดเห็นของครู $\bar{x} = 3.22$ นักเรียน $\bar{x} = 3.13$)

ตารางที่ 34 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ปัญหาคำถามต่าง ๆ	ครู			นักเรียน		
	\bar{x}	S.D.	แปลความ	\bar{x}	S.D.	แปลความ
1. ปัญหาคำถามหลักสูตร	2.97	0.69	ปานกลาง	2.61	0.67	ปานกลาง
2. ปัญหาคำถามกิจกรรมการเรียนการสอน	3.11	0.63	ปานกลาง	2.74	0.65	ปานกลาง
3. ปัญหาคำถามการจัดกิจกรรมนักเรียน	2.92	0.71	ปานกลาง	2.71	0.67	ปานกลาง
4. ปัญหาคำถามการเป็นแบบอย่างของครู	3.17	0.78	ปานกลาง	3.60	0.68	มาก
5. ปัญหาคำถามค่านิยมในสังคม	3.66	0.67	มาก	2.67	0.93	ปานกลาง
6. ปัญหาคำถามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องวัฒนธรรมตะวันตก	3.60	0.73	มาก	3.64	0.81	มาก
7. ปัญหาคำถามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องสื่อมวลชน	3.70	0.78	มาก	3.34	0.77	ปานกลาง
8. ปัญหาคำถามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องผู้ปกครอง	3.53	0.72	มาก	3.03	0.94	ปานกลาง
9. ปัญหาคำถามอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเรื่องเพื่อน	3.51	0.85	มาก	3.34	1.01	ปานกลาง
รวม	3.27	0.53	ปานกลาง	3.03	0.47	ปานกลาง

จากตาราง จะเห็นได้ว่าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร สรุปรวมนักเรียนต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลาง (ความคิดเห็นของครู $\bar{x}=3.27$ นักเรียน $\bar{x}=3.03$)

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหา
 รายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือครูมีความคิดเห็นว่า ปัญหาข้อที่ 7 คือ ปัญหา
 คำนวณอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เรื่องสื่อมวลชน มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.70$) รองลงมาได้แก่ปัญหา
 ข้อที่ 5 คือ ปัญหาความนิยมในสังคม ($\bar{x} = 3.66$) และค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นที่มีค่า
 ต่ำสุด ได้แก่ปัญหาข้อที่ 3 คือปัญหาความการจัดกิจกรรมนักเรียน ($\bar{x} = 2.92$)

สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาข้อที่ 6 เรื่องปัญหาคำนวณอิทธิพลของ
 สิ่งแวดล้อม เรื่องวัฒนธรรมตะวันตก มีค่าสูงที่สุด ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 4
 เรื่องปัญหาการเป็นแบบอย่างของครู ($\bar{x} = 3.60$) และค่าเฉลี่ยนำหน้าความคิดเห็นที่มีค่า
 ต่ำสุด ได้แก่ปัญหาข้อที่ 1 คือปัญหาคานหลักสูตร ($\bar{x} = 2.61$)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการจัดการศึกษา เพื่ออนุรักษ์และเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยในระดัมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร

จากแบบสอบถามจำนวน 540 ฉบับ มีผู้เขียนข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหามาทั้งหมด 109 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 20.18 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยแยกเป็นแบบสอบถามของครู 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 10 ของแบบสอบถามครูทั้งหมด และของนักเรียน 79 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของแบบสอบถามนักเรียนทั้งหมด จึงมีผลสรุปข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค้นหลักสูตร คำนึงกิจกรรมการเรียนการสอน คำนึงการจัดกิจกรรมนักเรียนและค่านิยมพลของสิ่งแวดล้อม เรื่อง วัฒนธรรมตะวันตก สื่อมวลชน ผู้ปกครองและเพื่อน ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค้นหลักสูตร มีดังนี้

1. ควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมในรายวิชาต่าง ๆ ให้มากขึ้น โดยคำนึงถึงการถ่ายทอดความเข้าใจและเหมาะสมกับวัยผู้เรียน
2. เนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมควรปรับปรุงให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน
3. เพิ่มเวลาเรียนเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมให้มากขึ้น
4. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน หนังสือเรียนที่มีเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมให้พอเพียง
5. จัดอบรมครูให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดให้จัดการเรียนการสอน เรื่องวัฒนธรรมไทย
6. จัดวิชาวัฒนธรรมไทยให้เป็นวิชาบังคับตั้งแต่ระดับประถมศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคำนึงกิจกรรมการเรียนการสอน มีดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมครูให้มีความรู้และเข้าใจถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทยอย่างแท้จริง
2. ควรจัดกิจกรรมประกอบการเรียนเรื่องวัฒนธรรมไทยโดยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การแข่งขันตอบปัญหา การจัดป้ายนิเทศ
3. ควรสอนเนื้อหาเรื่องวัฒนธรรมสอดแทรกในการสอนรายวิชาต่าง ๆ

4. ครูควรใช้วิธีการสอนหลาย ๆ วิธีที่ทำให้การสอนเรื่องวัฒนธรรม น่าสนใจ เช่น วิธีสอนแบบสาธิต แบบอภิปราย แบบแก้ปัญหา
 5. ควรขอความร่วมมือจากนักเรียนในการจัดหาอุปกรณ์ในการจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนเรื่องวัฒนธรรม เช่น หนังสือ รูปภาพ หุ่นจำลอง
 6. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ไม่ควรมีให้ออกเพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนที่ดี
 7. โรงเรียนส่งเสริมให้ห้องสมุดดำเนินการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร เพื่อค้นคว้าความรู้เรื่องวัฒนธรรมให้พอเพียง
3. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน มีดังนี้
1. โรงเรียนควรชี้แจงให้ครูเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมนักเรียน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
 2. การกำหนดกิจกรรมควรรคำนึงถึงความสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน
 3. โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยโดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและส่งผลงานเข้าประกวดแข่งขัน
 4. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
 5. โรงเรียนควรจัดกิจกรรมที่นักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ เช่น ส่งเสริมค่านิยมการประหยัดโดยรับฝากเงินออมสิน จัดโครงการรณรงค์การรักษาความสะอาด
 6. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมไทย โดยส่งบุคลากรไปอบรม จัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ ปรับปรุงสถานที่และเวลาให้เหมาะสม
 7. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน เช่น จัดงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน การแข่งขันตอบปัญหา การอ่านทำนองเสนาะ
 8. การจัดกิจกรรมควรรคำนึงถึงการประหยัด เป็นสำคัญ

4. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค่านิยมในสังคม มีดังนี้

1. การปลูกฝังค่านิยมที่ดีควร เริ่มที่บ้านและหาคั้งแต่เด็ก
2. รัฐควรกำหนดกฎหมายลงโทษอย่าง เข้มงวดสำหรับผู้ที่ทำผิดกฎหมาย
3. ข้าราชการทุกระดับควร เป็นแบบอย่างที่ดี
4. ครูที่ปรึกษาควรชี้แจงให้เด็ก เข้าใจและรู้จัก เลือกปฏิบัติตามค่านิยมที่ดี อย่างมีเหตุผล
5. หน่วยงานที่รับผิดชอบควร จัดอบรม เพื่อ เผยแพร่ความรู้ด้านวัฒนธรรม ไทยให้แก่ประชาชนทั่วไป
6. ควรปลูกฝังค่านิยมที่ถูกคองให้แก่ เด็กตั้งแต่ระดับชั้นประถมขึ้นไป
7. โรงเรียนควรมีกิจกรรม ที่แสดงออกว่าส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เช่น การศึกษาคำขวัญ การยกย่องชมเชยนักเรียนที่มีความประพฤติดี การคัดเลือกนักเรียนดีเด่น

5. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค่านิยมเป็นแบบอย่างของครู มีดังนี้

1. ผู้บริหารควรรีชี้นักเรียนอย่างนุ่มนวลโดยการชัก เทือนครูที่มีแบบอย่างไม่ดีเป็นการส่วนตัว และชี้แจงให้เข้าใจถึงผลเสียที่จะเป็น การทำลายวัฒนธรรมไทย
2. สถาบันผลิตครูทุกแห่งควรมีมาตรการในการ เลือกสรรผู้ที่ จะเข้ามา เรียนในสถาบันโดยมุ่ง เน้นด้านความประพฤติควบคู่วิชาการ
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีมาตรการ ส่ง เสริมให้ครู เป็นแบบอย่างที่ดี โดยให้สวัสดิการ คัดเลือกครูดีเด่น
4. การบรรจุบุคคล เข้าปฏิบัติราชการ เป็นครูควรมุ่ง เน้นเรื่องความ ประพฤติ เป็นสำคัญ
5. ควรมีการประชุมครู เพื่อกำหนดมาตรการ แก้ปัญหาครูที่มีแบบอย่าง ความประพฤติไม่ดี

6. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค่านิยมอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม เรื่องวัฒนธรรม

ตะวันตก มีดังนี้

1. ครูและผู้ปกครองควรฝึกให้นัก เรียนรู้จักใช้ความคิดของตนเองในการ คัดสินใจ เลือกปฏิบัติแต่วัฒนธรรมที่ดีและไม่หลงไปกับวัฒนธรรมที่ไม่ดี

2. รัฐควรถ้าหาหนทางเกณฑ์อย่างเข้มงวดในการควบคุม ลงโทษและลดจำนวนสถาน เริงรมย์ที่เป็นแหล่งยั่วยุยงให้หลงใหลวัฒนธรรมตะวันตก เช่น คิสโก้เชค ลานสเกต
 3. ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนควรมีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ผลดี ผลเสียของวัฒนธรรมตะวันตก
 4. หน่วยงานของรัฐควรร่วมมือกัน เผยแพร่วัฒนธรรมไทยโดยทางสื่อมวลชนต่าง ๆ
 5. รัฐควรควบคุมการนำสินค้าฟุ่มเฟือยเข้าประเทศอย่างรัดกุม
7. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต้านอิทธิพลของสิ่งแวดลอม เรื่องสื่อมวลชน

มีดังนี้

1. ควรมีการสอดแทรกวัฒนธรรมไทยในรายการต่าง ๆ เช่น ข่าว ละคร และภาพยนตร์
 2. รัฐควรมีมาตรการควบคุมและลงโทษอย่างจริงจังแก่สื่อมวลชนที่เผยแพร่รายการหรือใช้ภาษาที่ทำลายวัฒนธรรมไทย
 3. สื่อมวลชนควรคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน โดยร่วมมือกัน เผยแพร่วัฒนธรรมไทยและต่อต้านวัฒนธรรมตะวันตกที่ไม่ดี
 4. ผู้ปกครองควรถูกให้คำแนะนำบุตรหลานให้รู้จักเลือกปฏิบัติสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมอันดีงามซึ่งได้รับจากสื่อมวลชน
8. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต้านอิทธิพลของสิ่งแวดลอม เรื่องผู้ปกครอง มีดังนี้
1. การปลูกฝังวัฒนธรรมไทยควรเริ่มที่บ้านโดยผู้ปกครองต้องเป็นผู้อบรมสั่งสอนให้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
 2. ผู้ปกครองควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก
 3. สมาคมครู-ผู้ปกครองควรมีบทบาทในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย เช่น เป็นผู้มอบรางวัลนักเรียนที่มีความประพฤติดี
 4. โรงเรียนควรจัดประชุมผู้ปกครองและแจ้งนโยบายโรงเรียนเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการอนุรักษ์วัฒนธรรม

5. ผู้ปกครองควรให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูกอย่างพอเพียง แต่ไม่ควร
ความใจลูก เพราะจะทำให้ลูกมีค่านิยมที่ผิด ๆ เช่นการใช้จ่ายอย่าง
ฟุ่มเฟือย
 6. ฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนควรมีบทบาทในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
ถึงวิธีการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง
 7. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจัดพิมพ์เอกสาร เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ปกครอง
ในการสอนเรื่องวัฒนธรรมไทย
9. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค่านิยมที่ผิดของสิ่งแวดล้อมเรื่องเพื่อน มีดังนี้
1. ครูและผู้ปกครองควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจถึงผลเสียในการคบเพื่อน
ไม่ดี
 2. โรงเรียนควรกำหนดกฎเกณฑ์การลงโทษผู้ที่ทำผิดระเบียบโรงเรียน
อย่างเข้มงวด
 3. ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเห็นคุณค่าของกา รอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
 4. เพื่อนที่ดีควรช่วยกันตักเตือน เพื่อนที่หลงผิด
 5. โรงเรียนควรสร้างสภาพแวดล้อมให้นักเรียนเกิดความรักและ
ภาคภูมิใจในสถาบัน เช่น จัดสถานที่โรงเรียนให้สะอาด มีระเบียบ
ร่มรื่น มีที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกาย
 6. ควรมีการพบปะเพื่อปรึกษาหารือแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน
ระหว่างครูกับผู้ปกครองโดยสม่ำเสมอ
 7. โรงเรียนควรจัดให้นักเรียนเข้าชั้นโดยอิสระระหว่างนักเรียนที่เรียนดี
กับนักเรียนที่เรียนอ่อน
 8. ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ
เพื่อฝึกให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์